तेचेभोंवरे ॥ घेतिभयानकफेरे ॥ ४ ॥ तरावयायेकयु
क्तिअसे ॥ तुकानामनावेमधींबैसे ॥ ५ ॥ ४२८० ॥
कासवीचेंबाळवाढेकृपादृष्टी ॥ दुधानाहींभेटीअंगसं
ग ॥ १ ॥ नयेदाखवितांप्रेमबोलतांसांगतां ॥ अनुभ
वीचित्ताचित्तजाणें ॥ २ ॥ पोटामध्येंकोणेंसांगितलेंस
र्पा ॥ उपजतलपाह्मणऊनी ॥ ३ ॥ सांगोंनेणेंपरीजाणे
गोडक्षार ॥ अंतरींविचारत्यासीठावा ॥ ४ ॥ तुकाह्म
णेहेंतोंविचारावेंमनीं ॥ आणिकभल्यांनीपुसोंनये ॥
॥ ५ ॥ ॥ ४२८१ ॥
देवजडलाजाइनाअंगा ॥ यासिकायकरूंसांगा ॥ १ ॥
वरकडदेवयेतीजाती ॥ हादेवजन्माचासांगाती ॥ २ ॥ अं
गींभरलेंदेवाचेंवारें ॥ देवजगचीदिसेसारें ॥ ३ ॥ भूतन
बोलेनिरुतें ॥ कांहींकेल्यानसुटेतें ॥ ४ ॥ जीवखादला
दैवतें ॥ माझायेणेंमहाभूतें ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेवाडेकोडे ॥
उभेपुंडलिकापुढें ॥ ६ ॥ ॥ ४२८२ ॥
हरिदासांचियेघरीं ॥ मजउपजवाजन्मांतरीं ॥ १ ॥ ह्म
णसिकांहींमागा ॥ हेंचिदेगापांडुरंगा ॥ २ ॥ संतांलोटां
गणीं ॥ जातांलाजोंनकामनीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेअंगीं ॥
शक्तिदेईनाचेरंगीं ॥ ४ ॥ ॥ ४२८३ ॥
लटिक्याचेआवतणेंजेविलीयासाच ॥ कायत्यावि
श्वासतोचीखरा ॥ १ ॥ कोल्हाटिणीलागेआकाशींखे
ळत ॥ तेकायपावतअमरपद ॥ २ ॥ जळमंडपाचेघो
डेराऊतनाचती ॥ तेकायतगतीयुद्धालागीं ॥ ३ ॥ तुका

ह्मणेतैसेंमतवादियाचेजीणें ॥ दिसेलाजिरवाणेंबोल
तांची॥ ४॥ ॥४२८४॥
येकह्मणतिआह्मीदेवचींपैझालों ॥ ऐसेंनकाबोलोंप
डालपतनीं ॥ १ ॥ येकह्मणतिआह्मींदेवाचींपैंरूपें॥ त
रीतुमचियाबापेंनचुकेजन्म ॥ २ ॥ देवेंउचलिलीसशि
ळामेदिनी॥ तुमचेनीगोणीनुचलवे॥३॥ देवेंमारीयेले
दैत्यदानवमोठ॥ तुमचेनीनतुटेतृणमात्र ॥ ४ ॥ राया
विठोबाचेंपदजोअभिलाषी ॥ पातकाचीराशीतुकाह्म
णे॥ ५॥ ॥४२८५॥
कायआह्मींकेलेंऐसें ॥ नुद्धरिसेंसांगावें ॥ १ ॥ हरण
कोल्हीवैकुंठवासि ॥ कोणत्यासीअधिकार ॥ २ ॥ ग
जानाड्यासरोवरी ॥ नाहींउरींविचारिलें ॥ ३ ॥ तुका
ह्मणेगणिकानष्ट॥ माझेकष्टत्याहुनी ॥ ४ ॥ ४२८६ ॥
पांडुरंगाआतांएकहेविनंती ॥ बहुमाझेचित्तींभयवाटे
॥ १ ॥ नाहींआइकिलेंसंतांचियामुखें॥ तेंयामजलोकें
भंडसाविलें॥ २ ॥ विष्णुदासागतिनाहींतरावया॥ ह्म
णतीलवायांव्यर्थगेले॥ ३ ॥ धिक्कारितीमजकरितांकी
र्तन॥ तेकाळींचासीणकायसांगों॥ ४ ॥ तुकाह्मणेमज
वाटतेंउदास॥ कायकरूंयासपांडुरंगा ॥ ५॥ ४२८७॥
गुणाआलाविटेवरी॥ पीतांबरधारिसुंदर ॥ १ ॥ डोळे
कानत्याचेठाईं॥ मनपाईंराहोहें॥ २॥ निवारोनिजाय
माया ॥ ऐसीछायाजयाची ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसमध्या
न॥ तेंहेचरणसकुमार॥ ४॥ ॥४२८८॥

रंगींरंगेनारायणा ॥ उभाकरितोंकीर्तना ॥ १ ॥हातीं घेउनियांविणा ॥ कंठींराहेंनारायणा ॥ २॥ देखिली जेमूर्त्ति॥माझ्याह्रदईचोविश्रांति॥३॥तुकाह्मणेदेवा॥ देईकीर्तनाचाहेवा॥४॥ ॥४२८९॥

तुझाभरंवसाआह्मा॥फारहोतापुरुषोत्तमा॥१॥भव सागरसंकटीं ॥ तारिसीलजगजेठी ॥ २ ॥ नामआ दित्याचेंझाड॥त्याचानपडेउजेड ॥ ३॥ सिलंगणीचें सोनें॥त्यासिगाहणठेवीकोण ॥४॥ तुकाह्मणेदेवा॥ ब्रीदसोडुनियांठेवा॥५॥ ॥४२९०॥

आवडीधरोनिआलेतीआकारा ॥ केलाहापसाराज यासाठीं॥१॥तेंमीतुझेंनामगाईनआवडी॥क्षणयेक घडीविसंबेना॥२॥वर्मजाणावेंहामुख्यधर्मसार॥अ वघेंप्रकारतयापोटीं ॥ ३ ॥ वेगळ्याविचारेंवेगळा लेभाव॥धरावयाठावबहुनाहीं ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेघा लूंइच्छेचियेपोटीं ॥ कवळूंधाकुटीमूर्तिजीवें ॥ ५ ॥ ॥४२९१॥

जयासीनावडेसंतांचातोसंग ॥ जाणावातोमांगज न्मांतरिंचा॥ १ ॥ अपवित्रवाचाजातिचाअधम ॥ आचरणधर्मनाहींतया॥२॥ मंजुळवदनींबचनागा चीकांडी॥शेवटीचीघडिजीवप्राणा॥३॥ तुकाह्मणे ज्याचापितानाहींशुद्ध॥तयासीगोविंदअंतरला॥४॥ ॥४२९२॥

थोरालागलीसेचट॥ धरीवाटदेउळाची ॥ १ ॥ सांगि
तलेंनेघेकानीं॥दुजेंमनींविठ्ठल ॥ २ ॥ कामधरींनक
रीधंदा॥ येथेसदादुश्चित ॥ ३ ॥ आमुचेकुळींनव्हतेंए
से॥हेचिपिसेंनिवडलें॥ ४॥ लौकिकाचीनाहींलाज॥
माझेमजपारिखे ॥ ५॥ तुकाह्मणेनकोंजाणे ॥ त्याव
चनेंदुष्टाचे॥ ६॥ ॥४२९३॥

देवाबोलेंआतांबोला॥त्वांकांधरिलाअबोला॥ १ ॥
भेऊंनकोदेईभेटी॥तुकापडिलासेसंकटीं ॥ २ ॥ तुझ्या
जीवींचेंमीजाणे॥ ह्मणसिमुक्तिआह्मांदेणे ॥ ३ ॥ तु
काह्मणेनलगेकांहीं॥चित्तराहेतुझेपाईं॥४॥४२९४॥

यमधर्मआणिब्रह्मादिकदेव ॥ त्यांचापूर्णभावतुझे
पाईं॥ १ ॥ करितीस्मरणपार्वतीशंकर ॥ तेथेमीकिंक
रकोणीकडे ॥ २ ॥ सहस्रमुखेंसीघोषफणिवराचा ॥
मजकिंकराचापाडकाय॥ ३॥ चंद्रसूर्यआणिसर्वता
रांगणें॥ करितीभ्रमणप्रदक्षिणा ॥ ४॥ तुकाह्मणेत्यां
सीस्वरूपकळेना॥तेथेमजदीनाकोणपुसे॥ ५॥
॥४२९५॥

विठोबाचेपाईंजीवम्यांठेविला ॥ भक्तिभावेंकेलादेव
ऋणी॥ १ ॥देवमाझाऋणीआहेसाह्याकारी॥परस्परें
वारीभवभय॥ २॥ भवभयडोहींबुडोंनेदीपाहीं॥ धरु
नियांबाहीतारीमज ॥ ३॥ तारियेलेदासपडिल्यासंक
टीं॥विषकेलेंपोटींअमृतमय॥ ४॥ अमृतातेंसेवीतसे
नामरसा॥तोडियेलाफासाभवबंधाचा॥ ५॥ बंधना

च्याफासाआह्मीकायनेणों ॥ पायतुझे जाणोंपद्मनाभा ॥ ६ ॥ पद्मनाभानाभीकमळींब्रह्मादिक ॥ त्रैलोक्यनाय कह्मणविसी ॥ ७ ॥ ह्मणविसीदेवादासांचाअंकित ॥ मनाचासंकेतपाहोनियां ॥ ८ ॥ पाहोनियांदृढनिश्चय तयाचा ॥ तोचिदाससाचाजवळिक ॥ ९ ॥ जवळिक झालाब्रह्मीसुखावले ॥ मार्गदाखविलेमूढजना ॥ १० ॥ मूढजनामाजीदासतुझामूढ ॥ कासतुझीदृढधरियेली ॥ ११ ॥ धरियेलेतुझेपायरविठ्ठला ॥ तुकासुखीझाला तुझ्यानामें ॥ १२ ॥ ॥४२१६॥

बहुक्लेशीझालोंयाहोनरदेहीं ॥ कृपादृष्टीपाहींपांडुरंगा ॥ ॥ १ ॥ पांडुरंगासर्वदेवांचीयादेवा ॥ घ्यावीमाझीसेवा दीनानाथा ॥ २ ॥ दीनानाथब्रीदत्रिभुवनींतुझें ॥ माय बापावोझेंउतरावें ॥ ३ ॥ उतरींसत्वरपैलथडीनेईं ॥ पूर्ण सुखदेईंपायापाशीं ॥ ४ ॥ पायापाशींमजठेवींनिरंतर ॥ आशातुझीफारदिवसकेली ॥ ५ ॥ केलीआसतुझीवाट मीपाहातों ॥ निशिदिनींध्यातोंनामतुझें ॥ ६ ॥ नामतु झेंगोडस्वभक्तांआवडे ॥ भक्तांलागींकडेखांदाघेसी ॥ ॥ ७ ॥ घेसीखांद्यावरीखेळविसीलोभें ॥ पाउलतेंशो भेविटेवरी ॥ ८ ॥ विटेवरीउभादेखिलासीडोळां ॥ मना चासोहळापुरविसी ॥ ९ ॥ पुरविसीसत्वत्रैलोक्यस्वा मिया ॥ मिठीघालीपायांतुकाभावें ॥ १० ॥ ४२१७ ॥

येकवेळेतरीजाईनमाहेरा ॥ बहुजन्मफेराझाल्यावरी ॥ ॥ १ ॥ चिन्ताहेबैसलीअविटआवडी ॥ पालटतीघडीन

येकिनी ॥ २ ॥ करावेंतेंकरीकारणशरीर ॥ अंतरींत्या
धीरजीवनाचा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतरीहोईलविलंब ॥ प
रिमाझालाभखराझाला ॥ ४ ॥ ॥४२९८॥
सांगत्वांकोणासितारिलें ॥ संतांवेगळेंउद्धरिलें ॥ १ ॥
संतशब्दउपदेशी ॥ मगतूंहोह्मणसी ॥ २ ॥ तुकाह्मणेना
हींतुझाउपकार ॥ संतांचाउच्चारकरुंआतां ॥ ३ ॥
॥४२९९॥
उमारमायेकसरी ॥ वाराणसीतेपंढरी ॥ १ ॥ दोघेसारि
खेसारिखे ॥ विश्वनाथविठ्ठलसखे ॥ २ ॥ तेथेअसेभा
गीरथी ॥ येथेजाणाभीमरथी ॥ ३ ॥ वाराणसीत्रिशू
ळावरी ॥ सुदर्शनावरीपंढरी ॥ ४ ॥ मनकर्णिकामनो
हर ॥ चंद्रभागासरोवर ॥ ५ ॥ वाराणसीभैरवकाळ ॥
पुंडलिकक्षेत्रपाळ ॥ ६ ॥ धुंडिराजदंडपाणी ॥ उभाग
रुडकरजोडोनी ॥ ७ ॥ गयातेंचिगोपाळपुर ॥ प्रयाग
निरानरसिंगपुर ॥ ८ ॥ तेथेअसतिगयावळ ॥ येथेगाई
आणिगोपाळ ॥ ९ ॥ शमीपत्रपिंडदेती ॥ येथेकालानि
जसुखप्राप्ति ॥ १० ॥ संतसज्जनींकेलाकाला ॥ तुकाप्र
सादलाधला ॥ ११ ॥ ॥४३००॥
फत्याचेबडबडेचवीनासंवाद ॥ आपलाचिवादआप
णासी ॥ १ ॥ कोणेंयामरावेंशब्दाचेचघाणी ॥ अंतरींशा
हाणीराहीजेहो ॥ २ ॥ गाढवाचीभूकऐकतांतेकानीं ॥
कायकोडवाणीऐसीयेचें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयासिकरावें
वचन ॥ त्याचेयेतीगुणआंगासीते ॥ ४ ॥ ॥४३०१॥

दिवसाव्यापारचावटी ॥ रात्रिकुटुंबचिंतामोठी ॥ १ ॥
कायकरूंयामनासी ॥ नाठवेहेह्रषीकेशी ॥ २ ॥ वेश्ये
पाशींरात्रींजागे ॥ हरीकीर्तनींनिद्रालागे ॥ ३ ॥ तुका
ह्मणेकायझालासी ॥ वृथासंसाराआलासी ॥ ४ ॥
॥४३०२॥
निंदकतोपरउपकारी ॥ कायवर्णुंत्याचीथोरी ॥ रजका
हुनिभलापरी ॥ सर्वगुणेंआगळा ॥ १ ॥ नेघेमोलधुतो
फुका ॥ पापवरीच्यावरीदेखा ॥ करितसेसाधका ॥ शु
द्धसरतेतीहींलोकीं ॥ २ ॥ मुखसंदणीसांगातें ॥ अवघे
सांठविलेंतेथें ॥ जिव्हासाबणीनिरुतें ॥ दोषकाटीजन्मा
चे ॥ ३ ॥ तूंयाठावयमपुरीं ॥ वासकरणें अघोरीं ॥ त्या
सीदंडकरी ॥ तुकाह्मणेन्हाणीतें ॥ ४ ॥ ॥४३०३॥
विद्याअल्पपरीगर्वशिरोमणी ॥ मजहुनिकोणीतरीआ
हे ॥ १ ॥ अंगींभरलाताठाकोणातेंमानिना ॥ साधुची
छळणास्वयेंकरी ॥ २ ॥ साधूच्यादेहाचामानीजोविटा
ळ ॥ त्रैलोकींचांडाळतोचियेक ॥ ३ ॥ संतांचीजोनिंदा
करीतोयामुखें ॥ खतेलासकळपापेंतोचीयेक ॥ ४ ॥ तु
काह्मणेऐसेमावेचेमईद ॥ त्यांपासीगोविंदनाहींनाहीं ॥
॥ ५ ॥ ॥४३०४॥
प्रपंचाचीपीडासोसितोअघोरी ॥ जयाक्षणभरीनाम
नये ॥ १ ॥ नामआठवितीआत्मयारामाचें ॥ धिगजीं
णेत्याचेंभवामूळ ॥ २ ॥ मूळतेपापाचेआचरणतयां
चें ॥ नाहींराघवाचेंस्मरणत्या ॥ ३ ॥ स्मरणभजननावडे

तयासी ॥ आंदणीयादासीयमदूतां॥ ४ ॥ चिंतनरामा
चेंनकरीतोदोषी ॥ येकांततयासीबोलोंनये ॥ ५ ॥ नये
त्याचासंगधरूंह्मणेतुका॥धरितापातकावाटेकरी॥६॥
॥४३०५॥
अर्थाविणपाठांतरकासयाकरावें ॥ व्यर्थचिमरावेंघो
कूनीयां॥ १ ॥ घोकुनियांकायवेगीअर्थपाहे॥अर्थरू
पराहेहोउनीयां॥ २ ॥तुकाह्मणेज्यालाअर्थीआहेभेटी॥
नाहींतरीगोष्टीबोलोंनका ॥ ३ ॥ ॥४३०६॥
अंगींभरलाताठा ॥ वळगिनयेजैसाखुंटा ॥ १ ॥ किती
सांगावेंत्याडेंगा ॥ हीतआदळेनाअंगा ॥ २ ॥ तुकाह्म
णेआणु ॥ मुसळाचेनव्हेकणु ॥ ३ ॥ ॥४३०७॥
बैसतांचोरापाशींतैसीहोयबुद्धी ॥ देखतांचिचिंधीमन
धांवे॥ १ ॥व्यभीचारिपाशींबैसतांक्षणभरी॥देखतांची
नारीमनधांवे ॥ २ ॥ प्रपंचाचाछंदटाकोनीयांगोंवा॥
धरावेकेशवाऱ्हदयांत॥३॥ सांडोनीयांदेईसंसाराचीब
डी॥ कीर्तनाचीगोडीधरावीगा ॥ ४ ॥तुकाह्मणेतुजसां
गतोंमीयेक॥ रुक्मिणीनायकमनींगावा॥५॥४३०८
मस्तकिंसाहावेंटाकियासीजाण ॥ तेव्हांदेवपणभोगा
वेंगा ॥ १॥आपुलियेस्तुतिनिंदाआणिमान॥ टाकावा
थुंकोनपैलीकडे ॥ २ ॥ सद्गुरुसेवनतेंचिअमृतपान ॥
करूनिप्राशनकरावेंगा॥३॥आपुल्यामस्तकींपडोतडों
गर॥सुखाचेंमाहेरटाकूंनये ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेआतांसां
गोंतुलाकिती॥जिण्याचिफजितीकरूंनये॥५॥४३०९

स्वामिसेवागोड॥मातेबाळकाचेंकोड॥१॥जेंजेंमागा वेंभातुकें॥ तेंतेंपुरवीकवतुकें॥ २ ॥ खेळविलेकोडें॥ हारुषेंबोलेकींबोबडे॥ ३ ॥ तुकाह्मणेलाड ॥ येथेंपुरेंमा झेंकोड॥ ४॥ ॥४३१०॥

तुझेनामपंढरिनाथा॥ भावेविणनयेहाता॥ १ ॥ दाहां नयेविसांनये॥ पन्नासांहींसाठींनये॥ २ ॥ शतांनयेस हस्रांनये॥ लक्षादिकींकोटींनये॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपंढरि नाथा॥ भावेवीणनयेहाता॥ ४ ॥ ॥ ४३११ ॥

संतांपाईविन्मुखझाला ॥ तोजरिसंगतिमागोंआला ॥ १ ॥ तरित्याहुनिदूरीजावें ॥ सुखेंयेकांतींबैसावें ॥ ॥२॥ आत्मचर्चानाहींजेथे॥ आगिलाउनिदावितेथें॥३ तुकाह्मणेनाहीं॥ चित्तासमाधानकांहीं॥४॥ ४३१२॥

हिराठेवितांकाळेगहन॥ मोलनतुटेदुकाळींजाण॥१॥ तैसेसंतजनापाही॥ विनटलेश्रीहरिपाईं॥२॥तुकाह्मणे तैसेभक्त॥ तयांसिजनहेनिंदीत॥ ३ ॥ ॥४३१३॥

परिसेगेसुनेबाई॥ नकोवेंचूंदूधदही॥ १ ॥ आवाचा लिलीपंढरपुरा॥ वेसीपासुनिआलीघरा॥२॥ऐकगोष्टी सादरबाळे॥करिजतनफुटकेंपाळें॥ ३ ॥ माझेहातींचा कलवडू॥मजवांचूननकोफोडूं॥४॥बाळकक्षीराचेलिं पण॥ नकोफोडूंमजवांचून॥ ५॥ उखळमुसळजातें॥ माझेंमनगुंतलेंतेथें॥ ६ ॥ भक्षीपरिमीतआहारु॥नको फारसीवरोसारु ॥ ७ ॥ सुनह्मणेबहुतनिकें॥ तुह्मीया त्रेसजावेंसुखें ॥ ८ ॥ सासुबाईस्वहितजोडा॥ सर्वमा

गीलआससोडा ॥ ९ ॥ सुनमुखींचेंवचनकानीं ॥ ऐ
कोनिसासूविवंचीमनीं॥ १० ॥ सवतीचेचाळेखोटे॥
म्यांजावेंसेंइलावाटे॥ ११ ॥ आतांकांयात्रेसीजाऊं॥
कायजाऊनितेथेंपाहूं॥ १२॥ मुलेंलेंकरेंघरदार॥ माझें
येथेंचिपंढरपुर ॥ १३ ॥ तुकाह्मणेऐसेजन॥ गोविलेहे
मायेंकरून॥ १४॥ ॥ ४३१४॥

येकतेगाढवमनुष्याचेवेषें॥ हालवितीपुसेपुढेंदाढी॥१॥
निंदाहेभोजनजेवणतयांसी ॥ जोडीघररासीपातका
च्या॥ २॥ तुकाह्मणेसुखेंबैसोनियांखाती॥ कुंभिपाकीं
होतीनर्कवासी॥ ३॥ ॥ ४३१५॥

मगत्याचिटाळाटाळी॥ झिजावोढूनिकपाळीं॥ १॥ ऐ
सातवमोळा॥ तुमचानसेगोपाळा॥ २॥नसेलनानवे॥
ऐसेंधरीयेलेंदेवें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआला ॥ उसीरनाहीं
तोविठ्ठला॥ ४॥ ॥ ४३१६॥

संसारकरितीमोठ्यामहत्वानें ॥ दिसेलकांऊणेंनकळे
त्या॥ १ ॥ पवित्रपणआपलेघरच्यासीदिसे॥ बाहेरउ
दासनिंदिताती ॥ २ ॥ आपणाकळेनाआपलाअवगु
ण॥ पुढीलाचागुणवाखाणिती ॥ ३ ॥ विषयाचेधाकें
जगबांधियेलें॥ ह्मणोनिलागलेजन्ममृत्यु॥ ४॥ तुका
ह्मणेमाझेंकपाळींचेरासे ॥ देवाजीचेपिसेंसहजगुण॥
॥ ५॥ ॥ ४३१७॥

गव्हाराचेंज्ञानअवघारजोगुण॥ सुखवासीहोऊनवि
षयभोगी॥ १॥ त्यासीज्ञानेंउपदेशजरीकेला॥ संगेंवी

णत्यालाराहावेना ॥ २॥ तुकाह्मणेसंगउत्तम असावा॥
याहूनीऊपावाकायसांगूं॥ ३॥ ॥४३१८॥
भाग्यालागींलांचावले॥ देवधर्मेतराहीले ॥ १ ॥ कथे
जातांआळसेमन॥ प्रपंच्याचेंमोठेंज्ञान ॥ २॥ अखंड
प्रीतीजाया ॥ नेणेभोजनाच्याठाया ॥ ३ ॥ कथाकीर्त
नधनाचे॥ सर्वकाळविषयींनाचे ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेपंढ
रीराया॥ ऐसेजन्मविलेवायां॥५॥ ॥४३१९॥
पतिव्रत।तिचीकीर्तिवाखाणितां ॥ सिंदळीचेमाथांति
डीकउठे ॥ १ ॥ आमुचेतेंआहेसहजबोलणें ॥ नाहीं
विचारणाकेलीकोणी॥ २॥ अंगींउणेत्याच्याबैसेंटाळ
क्यांत ॥ ठिणग्याबहुतगाळीतसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआ
ह्मीकायकरणेत्यासी ॥ धक्काखवंदासीलागतसे॥ ४॥
॥४३२०॥
आहेऐसादेववदवावीवाणी॥ नाहींऐसामनींअनुभव
॥ १ ॥ आवडीआवडीकलीवराकलीवरी ॥ वरीलअंत
रींटाळीपडे ॥ २ ॥ अपूर्वदर्शनमातेपुत्राभेटी ॥ रडूंमा
गेतुटीहारुपयोगे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेकेकळतेंदुसरे॥ ब
रीयानेंबरेंआहाचेआहाच॥ ४॥ ॥४३२१॥
देउनियांप्रेममागितलेंचित्त ॥ झालीफिटाफिटतुह्मा
आह्मा ॥ १ ॥ कासीयानेंतुजउदारह्मणावें॥ येकदेशी
स्वभावेंदेशीयेक ॥ २ ॥ देऊनियांथोडेंनेतोसीतूंफार॥
खुंटीसीविचारअवघीयांचा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआह्माभां
डवलचित्त॥ नेउनिदुश्चित्तपाडियेलें॥४॥ ॥४३२२॥

हेंचिमाझेंचित्तीं ॥ राहोभावप्रीती ॥ विठ्ठलसुषुप्तीं ॥
जागृतींस्वप्नीं ॥ १ ॥ आणिकनाहींदुजेंमागणें ॥ राज्य
चाडसंपत्तीधन ॥ जिव्हेसुखतेणे ॥ घेतांदिहींनामतुझें
॥ २ ॥ रूपसर्वांठायीं ॥ देखेंऐसेंप्रेमदेईं ॥ ठेवावापाईं ॥
अनुभवचित्ताचा ॥ ३ ॥ जन्ममरणाचाबाध ॥ समुळु
नितुटेकंद ॥ लागोहाचिछंद ॥ हरीगोविंदवाचेसी ॥
॥ ४ ॥ कायापालटेदरुशनें ॥ अवघेंकोंदाटेचैतन्य ॥ जी
वशीवखंडण ॥ होयतेरेंचिंतितां ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेयाचि
भावें ॥ आह्मीधालोंतुझ्यानावें ॥ सुखेंहोतोजीवें ॥ भल
तेयातीभलतैसे ॥ ६ ॥ ॥ ४३२३ ॥
मौनकांधरिलेंविश्वाच्याजीवना ॥ उत्तरवचनादेईंमा
झ्या ॥ १ ॥ तूंमाझेंसंचिततूंचिपूर्वपुण्य ॥ तूंमाझेंप्राचीन
पांडुरंगा ॥ २ ॥ तूंमाझेंसत्कर्मतूंमाझेस्वधर्म ॥ तूंचिनि
त्यनेमनारायणा ॥ ३ ॥ रूपावचनाचीवाटपाहतसे ॥
करुणावोरसेबोलकांहीं ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेप्रेमळाच्या
प्रियोत्तमा ॥ बोलसर्वोत्तमामजसवें ॥ ५ ॥ ४३२४ ॥
कायकरूंआतांधरुनियांभीड ॥ निःशंकहेंतोंडवाज
विलें ॥ १ ॥ नव्हेकोणीजगींमुकियाचाजाण ॥ सार्थ
कलाजोननव्हेहित ॥ २ ॥ आलेतेंउत्तरबोलोंस्वामीस
वें ॥ धीटनीटजीवेंहोउनीयां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमनासम
र्थासिगांठी ॥ घालावीहेमांडीथापटोनी ॥ ४ ॥ ४३२५ ॥
माझीयातोजीवेंघेतलासेसोस ॥ पाहेतुझीवासभेटा
वया ॥ १ ॥ मातेवीणबाळनमानीआणिका ॥ सर्वका

ळधोकास्तनपाणीं ॥ २॥ वोसंगानिघाल्यावाच्वोनिन
राहे॥ त्याचेआर्तमानपुरवीतसे॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाते
भक्तांतूंकृपाळ ॥ गिळीयेलेज्वाळवनांतरीं ॥ ४ ॥

॥४३२६॥

ऐसामीपामरपारनाहींअंत ॥ परीकृपावंतभावीकां
चा ॥ १ ॥ दुर्जनांचांडाळांकरींनिर्दळण ॥ करींसंरक्ष
णअंकिताचें॥ २ ॥ भक्तमाझेसखेजिवलगसांगाती॥
सर्वांगत्याप्रतीबोढवीन ॥ ३ ॥ पीतांबरच्छायाकरीन
त्यांवरी॥ सदात्यांचेंघरींदारींउभा ॥४॥ माझेभक्तमज
सदाजेरातले ॥ त्यांघरींघेतलेधरणेम्यां ॥ ५ ॥ कोठेंहें
वचनेंठविलेंयेवेळे ॥ तुकाह्मणेडोळेझांकियेले ॥ ६ ॥

॥४३२७॥

भ्रतारासीभार्याबोलेगुजगोष्टी॥ मजऐसीकष्टीनाहीं
दुजी ॥ १ ॥ अखंडतुमचेधंद्यावरीमन ॥ माझेतोंहेळ
णकरितिसर्व ॥ २ ॥ जोडितसातुह्मीखातियेरचोरें ॥
माझींतवपोरेंहळहळिती ॥ ३ ॥ तुह्माव्यालीमाझेडाइ
होपटली ॥ सदादुष्टबोलीसोसवेना ॥ ४ ॥ दुष्टतीनण
दुलीसदाद्वेषकरी॥ नांदोंमीसंसारींकोण्यासुखें ॥ ५ ॥
भावादीरकांहींधडहीनबोले ॥ नांदोंकोणाखालेंकैसी
आतां॥ ६ ॥ माझ्याअंगसंगेंतुह्मासिविश्रांती ॥ मगध
डगतीनाहींतुमचि ॥ ७ ॥ ठाकतठमकतजीवमुठीधरु
नी ॥ परितुह्मीअझुनीनधरालाज ॥ ८ ॥ वेगळेनिघ
तांसंसारकरीन ॥ नाहींतरीप्राणदेतेंआतां ॥ ९ ॥ तुका

ह्मणेझालाकामाचाअंकित॥ सांगे मनोगततैसावर्ते॥
॥ १०॥ ॥४३२८॥

कामाचाअंकितकांतेतेंप्रार्थीत ॥ तूंकांवोदुश्चितनिरं
तर॥ १ ॥ माझेमायबापबंधुहोबहीण॥ तुजकरितिशी
णत्यागीनमी॥ २॥त्यांचेंजरीतोंडपाहेनमागुता॥नरीम
जहत्याघडोतुझी॥ ३ ॥ सकाळींउठोनवेगळानिघेन॥
वाहातोंतुझीआणनिश्चयेसी॥ ४ ॥वेगळानिघतांघडि
नदोरेचूडा॥तूंतवमाझाजोडाजन्माचाकीं॥ ५॥तायीत
सांखळीगळ्याचीदुल्हडी॥बाजुबंदजोडीहातसर॥ ६॥
वेणीचेहिनगसर्वहीकरीन ॥ नकोधरूंशीणमनींकां
हीं॥ ७ ॥ नेसावयासाडीसेलारीचुनडी ॥ अंगाचीकां
चोळीजाळियाफुलें ॥ ८ ॥ तुकाह्मणेकेलारांडेनेंगाढ
व॥ मनासर्वधांवघालीतसे॥ ९॥ ॥४३२९॥

उजळीताउजळदीपकाचीवाती ॥ स्वयंभतेज्योतीहीर
याअंगीं॥१॥येकींमहाकष्टेंमेळविलेंधन॥येकासीजत
नदैवयोगें॥ २ ॥ परिमळेकेलेंचंदनाचेंचिह्न ॥ निवडी
तेभिन्नगाढवतो॥ ३॥तुकाह्मणेजयाअंगींनामठसा॥
तोतेरसहसावंद्यहोय॥ ४॥ ॥४३३०॥

बारावर्षेंबाळपण॥ तेंहीवेंचिलेंअज्ञान ॥ १ ॥ तैसाज
न्मगेलावायां॥नभजतांपंढरीराया॥२॥ बाकीराहिली
अठ्याऐंसी ॥ तीसवेंचलेकामानसी ॥ ३ ॥ बाकीउर
लीअठ्ठावीस ॥ देहगेहविसरलास ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेऐ
साझाडा॥संसारहाआहेथोडा॥५॥ ॥४०३१॥

सोवळातोझाला॥ अंगिकारदेवेंकेला ॥ १ ॥ येरकरी तीभोजन॥ पोटपोसायादुर्जन॥ २ ॥ चुकलाहाभार॥ तयाचीचवेरझार॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदास ॥ झालातया नाहींनाश॥ ४ ॥ ॥ ४३३२॥

आजीशिवलामांग॥माझेंविटाळलेंअंग॥ १ ॥ यासी घेऊंप्रायश्चित्त॥ विठ्ठलविठ्ठलह्रदयांत॥ २॥ झालीक्रो धासीभेटी॥ तोंडावाटेनर्कलोटी॥ ३ ॥ अनुतापीनाहूं॥ तुकाह्मणेरवीपाहूं॥ ४ ॥ ॥ ४३३३॥

ठावतुह्मापाशीं॥ झालाआतांह्रषीकेशी ॥ १ ॥ नलगे जागावेंसतत॥ येथेस्वभावेंहेनीत ॥ २ ॥ चोरव्याशी थारा॥ येथेंकैंचाजीदातारा॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमन॥ आ तांझालेंसमाधान॥ ४ ॥ ॥ ४३३४॥

पाळीयेलेंलळे॥ माझेविठ्ठलेंकृपाळे ॥ १ ॥ बहुजन्माचे पोसणे॥ सरतेपायांपाशींतेणें॥ २॥ सर्वेदिल्हीलागो॥ भातेआवडीचेमागो ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभिन्न॥ नाहींदि सोंदिल्हेंक्षण॥ ४ ॥ ॥ ४३३५॥

जोयागेलापंढरपुरा॥ आणिकयात्रानमानीतो॥ १ ॥ सुलभमायपंढरीराणा॥पुरवीखुणाअंतरीच्या ॥ २ ॥ जन्मांतरींच्यापुण्यरासी ॥ वारीत्यासीपंढरिची॥ ३ ॥ बाहेरयेतांप्राणफुटे॥ रडेदाटेगहिंवरे॥ ४ ॥ दधीमंगळ भोजनसारा॥ ह्मणतीकरामुरडीव॥ ५ ॥ मागुताहापा वोठाव॥ पंढरीरावदर्शनें ॥ ६ ॥ तुकाह्मणेभूवैकुंठ॥ वाळवंटभीवरा॥ ७ ॥ ॥ ४३३६॥

नमिळतीयेकायेक ॥ जयेनगरीचेलोक ॥ १ ॥ भलींते
थेराहोंनये ॥ क्षणेंहोइलनकळेकाय ॥ २ ॥ नकरितांअ
न्याय ॥ बळेकरितीउपाय ॥ ३ ॥ नाहींपुराणाचीप्रीती ॥
ठाईठाईपंचाइती ॥ ४ ॥ भल्याबुऱ्यामारी ॥ होताकोणी
निवारी ॥ ५ ॥ अविचाराहातीं ॥ देउनीप्रजानागवीती
॥ ६ ॥ तुकाह्मणेदरी ॥ सुखेंसेवावीतबरी ॥ ७ ॥ ४३३७ ॥
शिकवणेनाकझाडी ॥ पुढीलजोडीकळेना ॥ १ ॥ निर
यगांवींभोगदेता ॥ तेथेंसत्ताआणिकांची ॥ २ ॥ अव
गुणाचासांठाकरी ॥ तेंचिधरींजीवासी ॥ ३ ॥ तुकाह्म
णेजडबुद्धि ॥ कर्मशुद्धीसांडवी ॥ ४ ॥ ॥ ४३३८ ॥
गोपिचंदनमुद्राधरणे ॥ आह्मालेणेवैष्णवां ॥ १ ॥ मिर
ऊंअळंकारलेणे ॥ हेंभूषणेंस्वामीचीं ॥ २ ॥ विकलातो
सर्वेंजीवें ॥ येकाभावेंयेकवीध ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेशूरझा
लों ॥ बाहेरआलोंसंसारा ॥ ४ ॥ ॥ ४३३९ ॥
विषयाचेलोलंगत ॥ हेफजितहोतील ॥ १ ॥ नसरेयेथे
यातिकुळ ॥ शुद्धमूळबीजव्हावें ॥ २ ॥ शिखासूत्रसोंग
बरी ॥ दुराचारीदंडपावे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेअभिमान ॥
नारायणानसोसे ॥ ४ ॥ ॥ ४३४० ॥
वडिलींदिल्हेंभूमिदान ॥ तेंजोमागेंअभीलाषुन ॥ १ ॥
अग्रपूजेअधिकारी ॥ श्रेष्ठदंडयमाघरीं ॥ २ ॥ उभय
कूळसमवेत ॥ नरकींप्रवेशेअद्भुत ॥ ३ ॥ तप्तलोहाभे
टी ॥ तुकाह्मणेकल्पकोटी ॥ ४ ॥ ॥ ४३४१ ॥
लटकिंवाहिसभेआंत ॥ देतापतीतआगळा ॥ १ ॥ कुं

भीपाकींवस्तीकरूं ॥ होयधुरुकुळेंसी ॥ २ ॥ रजस्वलारु धिरस्रवे ॥ तेंचिघ्यावेंत्वषेसी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेजन्माआ ला ॥ काळझालाकुळासी ॥ ४ ॥ ॥ ४३४२ ॥

आचरेदोषनधरीधाक ॥ परीपाकदुःखाचा ॥ १ ॥ चांडा ळतोदुराचारी ॥ अंगिकारीकोणत्या ॥ २ ॥ नव्हेसंतान वोसघर ॥ अंधकारकुळासी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेत्याचें दान ॥ घेतांपतनदुःखासी ॥ ४ ॥ ॥ ४३४३ ॥

किविलवाणाझालाआतां ॥ दोषकरितांनविचारी ॥ ॥ १ ॥ अभिलाषीनारीधन ॥ झकविजनलटिकेची ॥ ॥ २ ॥ विश्वासियाकरितांघात ॥ नधरीचित्तकांटाळा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेनाहींआला ॥ वृथागेलाजन्मासी ॥ ४ ॥ ॥ ४३४४ ॥

घेऊंनयेतैसेंदान ॥ ज्याचेंधनअभिलाषी ॥ १ ॥ तो येथेकामानये ॥ नरकींजायह्मणोनी ॥ २ ॥ विकीस्नान संध्याजप ॥ करीतपपुढीलाचे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदांभीक तो ॥ नरकींजातोस्वइच्छा ॥ ४ ॥ ॥ ४३४५ ॥

सदानामघोपकरीहरीकथा ॥ तेणेसदाचित्तासमाधा न ॥ १ ॥ सर्वसुखव्यालोंसर्वअलंकार ॥ आनंदेंनिर्भ रडुल्लतसे ॥ २ ॥ असोआतांकोठेआठवहीनाहीं ॥ देहींचविदेहीभोगूंदशा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआह्मीझालों अग्नीरूप ॥ लागूनेदीपापपुण्यअंगीं ॥ ४ ॥ ४३४६ ॥

आपणतोअसा ॥ समर्थजीव्हपिकेशा ॥ १ ॥ कराकरा बुझावणी ॥ कायविलंबवचनीं ॥ २ ॥ हेगेऐसेह्मणा ॥ ३

ठोनलागेंचरणा ॥ ३ ॥ घेवोंनियांसुखें ॥ नाचेतुकाकव
तुकें ॥ ४ ॥ ॥ ४३४७ ॥
वरीवरीबोलेयुद्धाचीयागोष्टी ॥ परसैन्यभेटीनाहींझा
ली ॥ १ ॥ पारख्याचेभारपाहोनियांदृष्टी ॥ कांपतसेपोटीं
थरथरा ॥ २ ॥ मनाचाउदाररायाचाझुंझार ॥ फिरंगी
चामारमारीतसे ॥ ३ ॥ धन्यत्याचीमायधन्यत्याचा
बाप ॥ अंगेंअनुतापहरिनामे ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेसाधु
बोलेखर्गधार ॥ खोचतेंअंतरदुर्जनाचें ॥ ५ ॥
॥ ४३४८ ॥
पाहासीविठ्ठलाकायमाझाअंत ॥ झालोंशरणागततु
जदेवा ॥ १ ॥ करींअंगिकारराखेपायांपासी ॥ ह्मणेदि
सोंदेशीकीविलवाणें ॥ २ ॥ नाहींऐकिलिकींमागेंऐसी
मात ॥ ज्यात्वांशरणागतउपेक्षिले ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमा
झाधरीं अभिमान ॥ असलीतूंदानशूरदाता ॥ ४ ॥
॥ ४३४९ ॥
गंधर्वनगरींक्षणयेकरहावें ॥ तेंचिपैंकरावेंमूळक्षेत्र ॥
॥ १ ॥ खपुष्पाचिपूजाबांधोननिर्गुणा ॥ लक्ष्मीनारायणा
तोषवावे ॥ २ ॥ वंध्येच्यापुत्राचालग्नाचासोहळा ॥ आ
पुलियाडोळांपाहावेगीं ॥ ३ ॥ मृगजळापोहीघालोनिस
ह्नाना ॥ तापलीयाजनातोषवावे ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेमि
थ्यादेहइंद्रियकर्म ॥ ब्रह्मार्पणब्रह्महोयबापा ॥ ५ ॥
॥ ४३५० ॥
तुकाह्मणविलादास ॥ केलीउच्छिष्टाचीआस ॥ १ ॥

मुखींघालावाकवळ ॥ जरीतूंहोसीलकृपाळ ॥ २ ॥
सीणभागमाझापुसें ॥ तुकाह्मणेनकरिहासें ॥ ३ ॥
॥ ४३५१ ॥
कायमागोंहेंकोणासी ॥ ज्यासीमागोंतोमजपासीं ॥
॥ १ ॥ थोरपदहेंइंद्राचें ॥ तेंहिशास्वतनाहींत्याचें ॥ २ ॥
मागोंजरीपदवैकुंठ ॥ तेंतवयेकदेसीकरंट ॥ ३ ॥ मा
गोंजरीध्रुवपद ॥ त्यासीलागलाहाचिछंद ॥ ४ ॥ आयु
ष्यमागोंचिरंजीव ॥ जीवामरणनाहींस्वभावें ॥ ५ ॥
तुकाह्मणेयेकमागें ॥ येकपणतेंनभंगे ॥ ६ ॥ ४३५२ ॥
कायमागोंआह्मीगुंतलोंकशानी ॥ पुढेंवाहोमनींधा
कदेवा ॥ १ ॥ कीर्तीचराचरींआहेतैसीआहे ॥ भटानींया
कायद्यावेंआह्मा ॥ २ ॥ घेऊनिधरणेंबैसतिउपवासी ॥
हाटनआह्मासींनाहींतैसा ॥ ३ ॥ तातडीतयानेकेलीवि
टंबणा ॥ आह्मानारायणाकायउणें ॥ ४ ॥ नाहींमुक्तिचा
डवासवैकुंठींचा ॥ जीवभावआमचादेऊंतुज ॥ ५ ॥
तुकाह्मणेकायमानेलतेंआतां ॥ तूंपेंईअनंतासर्वमाझें
॥ ६ ॥ ॥ ४३५३ ॥
जरीनभरेचीपोट ॥ तरीसेऊंदरकूट ॥ १ ॥ परीनघालीं
तुजभार ॥ हाचीआमचानिर्धार ॥ २ ॥ तुझेंनामअमो
लिक ॥ नेणतीहेब्रह्मादिक ॥ ३ ॥ ऐसेंनामतुझेंखरें ॥ तु
काह्मणेभासेपुरें ॥ ४ ॥ ॥ ४३५४ ॥
दासीचाजोसंगकरी ॥ त्याचेपूर्वजनर्कद्वारीं ॥ १ ॥ ऐसें
सांगोंजातांजना ॥ नयेकोणाचीयेमना ॥ २ ॥ वरेंवि

म्हारूनीपाहें ॥ तुज अंतींकोण आहे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेरां
डलेंका ॥ अंतींजासीलयमलोका ॥ ४ ॥ ॥ ४३५५ ॥
गुळसोडोनिगोडीघ्यावी ॥ मीठसांडोनीचवीचाखावी
॥ १ ॥ ऐसाप्रपंचसांडोनिद्यावा ॥ मगपरमार्थजोडा
वा ॥ २ ॥ साकरेचानव्हेऊस ॥ आह्मांकैंचागर्भवास ॥ ३ ॥
बीजभाजुनिकेलीलाही ॥ जन्ममरण आह्मानाहीं ॥
॥ ४ ॥ आकारासीकैंचाठाव ॥ देहप्रत्यक्षझालावाव ॥
॥ ५ ॥ तुकाह्मणे अवघेंजग ॥ सर्वाघटींपांडुरंग ॥ ६ ॥
॥ ४३५६ ॥
आमुचेदंडवतपायावरीडोई ॥ व्हावेंउतराईहोऊनीयां
॥ १ ॥ करालतेंकायनव्हेजीविठ्ठला ॥ चित्तद्यावेंबोला
बोबडिया ॥ २ ॥ तुकाह्मणे आह्मीलडिवाळेअनाथे ॥
ह्मणउनिदीनानाथेंसांभाळावें ॥ ३ ॥ ॥ ४३५७ ॥
भाग्यवंतआह्मीविष्णुदासजगीं ॥ अभंगप्रसंगींधैर्य
वंत ॥ ॥ १ ॥ नाहींतेंपुरवितआणोनिजवळी ॥ गाउनि
माउलीगीतसुखें ॥ २ ॥ प्रीतिअंगींअसेसदासर्वका
ळ ॥ बोळलींसकळसुखेंठाईं ॥ ३ ॥ आपुल्यास्वभावें
जेथेजैसेंअसो ॥ तेथेतैसेंदिसोसाजिरेंचि ॥ ४ ॥ वास
नेचाकंदउपडिलेंमूळ ॥ दुरितेंसकळनिवारिलीं ॥ ५ ॥
तुकाह्मणेभक्तजनाचीमाउली ॥ करीलसाउलीविठ्ठल
आह्मा ॥ ६ ॥ ४३५८ ॥
तीर्थेंफलतीकाळेंजन्मेंआगळिया ॥ संतदृष्टीपायाहेळा
मात्रें ॥ १ ॥ सुखाचेसुगमवैष्णवांचेपाय ॥ अंतरींचा

जायमहाभेव ॥ २ ॥ काळेंहिनसरेतपेंसमाधान ॥ कथे मूढजनसमाधिस्थ ॥ ३ ॥ उपमाद्यावयासांगतांआणी क ॥ नाहींतिहींलोकधुंडाळितां ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेमीतों राहियेलोंसुखें ॥ संतसंगेंदुःखेंनासावया ॥ ५ ॥ ४३५९

संतजनामाजीयावयाकरुणा ॥ ह्मणउनीदीनहीनझा लों ॥ १ ॥ नेणेयोगयुक्तिनाहींज्ञानमती ॥ गातसेंहोगीति पांडुरंग ॥ २ ॥ भावभक्तीनेणेतपअनुष्ठान ॥ करितोंकी र्तनविठोबाचें ॥ ३ ॥ ब्रह्मज्ञानध्याननकळेधारणा ॥ ये कानारायणावांचुनियां ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेमाझाविठोबा सीभार ॥ जाणेहाविचारतोचिजाणे ॥ ५ ॥ ४३६० ॥

ऐसेंकायउणेंझालेंतुजदेवा ॥ भावेंवीणसेवाघेसीमा झी ॥ १ ॥ कायमजनलगेद्यावयामुशारा ॥ पाहावेंदा ताराविचारूनी ॥ २ ॥ करितोपाखांडजोडोनिअक्षरें ॥ नव्हेज्ञानखरेंभक्तिरस ॥ ३ ॥ गुणवादतुझेनबोलवेवा णी ॥ आणिकसळणीवादसांगों ॥ ४ ॥ तरीआतांमज राखेंतुझेपायीं ॥ देखिसीलकांहींप्रेमरस ॥ ५ ॥ तुकाह्म णेतुजहांसतीललोक ॥ निष्कामसेवकह्मणोनियां ॥ ६ ॥ ॥ ४३६१ ॥

भोंदावयामिषघेउनिसंतांचे ॥ करीकुटुंबाचेंदास्यस दा ॥ १ ॥ मनुष्याचेपरीबोलेरावाकरी ॥ रंजवीनरनारी जगामध्यें ॥ २ ॥ तिमयाचाबैलकरिशिकविले ॥ चित्रिं चेंबाहुलेंगोष्टीसांगे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवाजळोहेमहंती ॥ लाजनाहींचित्तींनिसुंगाचे ॥ ४ ॥ ॥ ४३६२ ॥

अंगींघेउनियांवारेदयादेती ॥ तयाभक्तहातींचोटआ
हे॥ १ ॥ देव्हारावैसोनिहालवितीसूपें ॥ ऐसिपापीपा
पेंलिंपताती ॥ २ ॥ येकिबेकिन्यायहोतसेप्रचीत॥ तें
णेंलोकसमस्तभुलताती ॥ ३ ॥ तयाचेस्वाधीनदैवतें
असती॥ तरीकांमरतीत्यांचींपोरें॥ ४ ॥तुकाह्मणेपा
णीअंगाराजयाचा॥ भक्तकान्होबाचातोहिनव्हे ॥५॥
॥४३६३॥
कोणायेकाचियापोरेंकेलीआळी ॥ ठावीनाहींपोळी
मागेंदेकी॥ १ ॥बुझाविलेहातींदेऊनिखापर॥ छंदक
रकरवारियेली॥ २ ॥तैसेंनकोकरूंमजरूपावंता ॥का
यनाहींसत्तातुझेहातीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमायबाळाचेंउ
चित॥ करावेंस्वहितबाळकाचें॥ ४ ॥ ॥४४६४॥
पंढरीचेंदैवतभजाएकभावें ॥ कायवाचाजीवेंशरण
त्याशी॥ १॥मनींध्यानवरीअहंताधरूनी॥तयाचक्रपा
णीदूरठेला॥ २॥मानअभीमानसांडोनियांद्यावे॥ अव
घ्यानीचव्हावेंतेव्हांप्राप्ति॥ ३॥ तुकाह्मणेहेंचिकोणासि
सांगावें॥सादरहोउनिभावेंभजेदेवा॥ ४॥ ॥४३६५॥
अधमाचेंचित्तअहंकारीमन॥ उपदेशेंसीणतयाकेला
॥ १ ॥पापियाचेंमननकरीआचार ॥ विधवेसीशृंगा
रव्यर्थकेला॥ २॥ अधमाचेंचित्तदुश्चितऐकेना ॥वायां
शीणमनाकरूंकाय ॥ ३ ॥गर्दभासीदिल्हीचंदनाची
उटी॥ केशरललाटींसूकराच्या ॥ ४॥ पतिवंचकेशी
सांगतांउदंड ॥ परीतेपाषांडनीचेमनीं ॥ ५ ॥ तुकाह्म

णेतैसेअभाविकासांगतां ॥ वाउगातोचित्ताशीणहो
य॥६॥ ॥४३६६॥
कितिउपदेशकरावाखळासी ॥ नावडेतयासीबरेंकां
हीं॥१॥शुद्धहेवासनानाहींचांडाळाची ॥ होळीआयु
ष्याचीकेलीतेणे॥ २॥ नाहींशुद्धभावनाइकेवचन॥आ
पणाआपणनाडियेलें॥३॥तुकाह्मणेत्यासकायव्याली
रांड॥ करितोवडवडरात्रंदिवस॥४॥ ॥४३६७॥
संतदेखोनियांस्वयेंदृष्टीटाळी ॥ आदरेंन्याहाळीपरस्त्री
सी॥ १ ॥ वीटयेकर्णासीसंतवाक्यामृता॥ स्त्रीशब्दएे
कतांनिवेकर्ण॥ २॥ कथेमाजीनीजवाढेनित्यक्षणीं ॥
स्त्रीयेचेकीर्तनींप्रेमेंजागे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतुह्मीक्रोधा
सीनयावें॥स्वभावाकरावेंकायकोणी॥४॥४३६८॥
मणिपडिलादाढेसीमकराचेतोंडीं ॥ सुखेंहस्तेंचिकाढ
वेलप्रौढी॥ १ ॥ परियामूर्खाचेंचित्तबोधवेना ॥ दुग्धें
कर्मीच्यापाळेवेलसेना ॥ २॥ सकळपृथ्वीहिंडतांकदा
चित॥ शशशृंगाचीप्राप्तिहोयतेथे ॥ ३ ॥ अतिप्रयत्नें
गाळितांवाळुवेतें॥दिव्यतेलाचिप्राप्तिहोयतेथें ॥ ४ ॥
अतिकोपेंखवंळलाफणिपाही ॥ धरूयेतोमस्तकींपुष्प
प्रायी॥ ५ ॥ पाहाब्रह्मानंदेंचियेकवेळा ॥ महापातकि
तोतुकामुक्तकेला॥६॥ ॥४३६९॥
भोळेभाविकहेजुनाटचांगले ॥ होयतैसेंकेलेंभक्तिभा
वे ॥ १ ॥ ह्मणवोनिचिंतानाहींआह्मादासा॥नभ्योंग
र्भवासाजन्मकर्मा॥ २ ॥ आपुलियाइच्छाकरूगदारो

ळ॥ भोगूंसर्वकाळसर्वसुख ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे आह्मांदे वाचीसांगात॥ नाहींविसंबतयेरयेरा ॥ ४ ॥ ४३७०॥

आतांतरीमाझी परिसाविविनंति ॥ रखुमाइच्यापति पांडुरंगा॥ १ ॥ चुकलियाबाळानमारावेंजीवें॥ हिततें करावेंमायबापें ॥ २ ॥ तुकाह्मणेतुझाह्मणतातिमज॥ आतांआहेलाजहेचितुह्मा॥ ३ ॥ ॥४३७१॥

नाहींबळयोगअभ्यासकराया ॥ नकळेतेंक्रियासाधनाची॥ १ ॥ तुझीयेभेटीचेंप्रेमअंतरंगीं ॥ नाहींबळअंगींभजनाचें॥ २ ॥ कायपांडुरंगाकरूंबाविचार॥ झुरतेंअंतरभेटावया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसांगावडिलपणेबुद्धी ॥ तुजविणदयानिधीपुसोंकोणा ॥ ४ ॥ ४३७२॥

जीहींतुझीकासभावेंधरियेली ॥ त्याचिनाहींकेलीसांडीदेवा ॥ १ ॥ कायमाझाभोगआहेतोनकळे॥ सुखेंतुझीडोळेझांकियेले॥ २ ॥ वारंवारतुजसारिखेंचिजन॥ नाहींथोरलाहानतुजपासीं॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमागेंआपंगिलेभक्तां॥ माझियासंचिताकृपानये॥ ४ ॥४३७३॥

कोणतेंकारणराहिलेंयामुळें॥ तेंम्यांतुजवळेंकष्टवावें॥ ॥ १ ॥ नाहींजातजीवनाहींहोतहानी॥सहजतेंमनींआठवलें ॥ २ ॥ नाहींचित्तकांहींमरतउपवासी॥ अथवा त्याह्मैसीगाईव्हाव्या॥३॥ हेतोंतुजकळोंयेतसे अंतरीं॥ ह्मापणिकवरीसाचभाव ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेदेवानासिवंतासाठीं ॥ पायासवेंतूटीकरितितुझ्या ॥ ५॥ ४३७४॥

पाहावयाजरीतुझाबोलेंअंत ॥ तरीमाझेजातडोळेदे

वा॥ १ ॥ स्तंभींतुजनाहींघातलेंप्रल्हादें॥ आपुलेआनं
देंअवतार ॥ २ ॥ भक्ताचियाकाजाजालासीसगुण ॥
तुजनाहींगुणरूपनाम ॥ ३ ॥ ऐसाकोणदेवाअधमया
तीचा ॥ निर्धारहासाचानाहींतुझा ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेबोलें
कवतुकेंगोष्टी ॥ नेदियेऊंपोटींरागदेवा ॥ ५ ॥ ४३७५॥
प्रगटव्हावेंहेअज्ञानवासना ॥ माझीनारायणाहीनबु
द्धी ॥ १ ॥ खाणिवाणिहोसीकाष्ठींतूंपाषाणीं॥जंतुजीव
जनींप्रसिद्धहा॥२॥ज्ञानहीनतुजपाहेअल्पमति॥लाहा
नहाचित्तींधरुनियां॥३॥ परितूंकृपाळुहोसिदेवराणा॥
ब्रीदेंतुझींजनाप्रसिद्धके॥४॥ उतावीळबहुभक्तांचिया
काजा॥ होसिकेशीराजातुकाह्मणे॥ ५ ॥ ॥४३७६॥
जरीतुजमजनसतांआधार॥ कैसाहासंसारदुर्व्हावता
॥ १ ॥ ऐसाबळीकोणहोईलपुरता ॥ जोहेवारीचिंता
आशापाश॥ २ ॥ मायामोहोफासालोकलाजवेडी॥
तुजविणतोडीकोणयेक॥३॥ हेंतोंमजकळोंआलेंअनु
भवें॥ बरेंमाझ्याजीवेपांडुरंगा ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेयासतूं
चिमाझागोही॥ परीभावनाहींजनलोकां ॥ ५ ॥
॥४३७७॥
तुजविणचाडआणिकांचीकांहीं॥धरीनतेनाहींतुजठा
वें ॥ १ ॥ तरणउपाययोगक्षेममाझा॥ठेवियेलातुझ्या
पाईंदेवा॥ २ ॥ कोणमजआळीकोणहेतातडी॥ सोनि
याचीघडीजायदीसे॥ ३ ॥ तुझीयानामाचेंल्यालोंसेंभू
षण॥ कृपासंतजनकरीतील॥ ४ ॥ तुकाह्मणेझालाआ

नंदाचावास ॥ हृदयायानाशनाहींकधीं ॥ ५ ॥
॥ ४३७८ ॥
हेंचिसुखपुढेंमागतोंआगळें ॥ आनंदाचींफळेंसेवादा
न ॥ १ ॥ जन्मजन्मांतरींतुझामीअंकीला ॥ करुनीविठ्ठ
लादासठेवी ॥ २ ॥ दुजाभावआडयेऊंनेदींचिंता ॥ क
रावाअनंतानाशत्याचा ॥ ३ ॥ अभयदेऊनीकरावेंसा
दर ॥ क्षणतोविसरपडोंनेदी ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेआह्मीजे
जेइच्छाकरूं ॥ तेतेकल्पतरूपुरवीसि ॥ ५ ॥ ४३७९ ॥
तुजकेलियानेनव्हेअसेकाई ॥ डोंगराचिराईक्षणमात्रें
॥ १ ॥ मजयालोकांचानसाहेआघात ॥ देखणेप्रचितजी
वघेती ॥ २ ॥ सहजविनोदेंबोलियेलेगोष्टी ॥ आरंभींतो
पोटींनधरावी ॥ ३ ॥ दीनरूपमजकरावेंनेणतां ॥ याहुनि
अनंताआहेतैसा ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेजेणेमजतूंभोगिसी ॥
तेकरीभजनासीचाडनाहीं ॥ ५ ॥ ॥ ४३८० ॥
ऐसातुजभावसर्वनिरोपिला ॥ तूंमजयेकलासर्वभावें
॥ १ ॥ अंतरींचीकांहिंनेणसीलगोष्टी ॥ परिसुखासाठीं
बोलविशी ॥ २ ॥ सर्वमाझाभारतुजचालवणे ॥ येथें
म्यांबोलणेंकाययेक ॥ ३ ॥ स्वभावेंसहीतहिताचेंकार
ण ॥ कवतुकेंकरूननिवडिसी ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेतूंहेजाणसी
गादेवा ॥ तुमच्यास्वभावाअंतरींच्या ॥ ५ ॥ ४३८१ ॥
मागीतल्याचिपरतीकरा ॥ उरीधराकांहींबाहीं ॥ १ ॥
ह्मणोनिसारीलीआस ॥ होसियासमूळतें ॥ २ ॥ माझ्या
मोहेंतुजपान्हा ॥ लोटेस्तनावोरसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआ

ळवणें ॥ माझ्यादेणेंउत्तरा ॥ ४ ॥ ॥ ४३८२ ॥
लोखंडाचेनपाहेदोष ॥ शिवोनिपरीससोनेकरी ॥ १ ॥
जैशीतैशीतरीवाणी ॥ मनआणीमाऊली ॥ २ ॥ लेंक
राचेस्नेहगोड ॥ करीकोडल्यागुणें ॥ ३ ॥ मागेंपुढेंरीघे
लोटी ॥ साह्यखोटीकरीतसे ॥ ४ ॥ तुकाविनवीपांडुरं
गा ॥ ऐसेंसांगाआहेहें ॥ ५ ॥ ॥ ४३८३ ॥
पोटासाठींलेंकराचिप्रौढीवाणी ॥ संतांचिबदनीनिंदाक
री ॥ १ ॥ पोटाघातलेंजेणेंअन्न ॥ नह्मणेपतीतपावन
॥ २ ॥ जेघातलेंसंसारी ॥ विसरलातयाहरी ॥ ३ ॥ मी
कोठीलआणिकोण ॥ हेंनकळेजयालागुन ॥ ४ ॥ तुकाह्म
णेनरस्तुती ॥ करितोभाटत्रिजगतीं ॥ ५ ॥ ॥ ४३८४ ॥
नित्यउठोनियांजेवायाचीचिंता ॥ आपुल्यातूंहितानाठ
विशी ॥ १ ॥ जननीच्यापोटींउपजलासीजेव्हां ॥ चितातु
झीतेव्हांकेलीतेणें ॥ २ ॥ चातकालागूनमेघनित्यवर्षे ॥
तुजतोउदासकरीकेवी ॥ ३ ॥ पक्षीवनचरेंआहेतभूमिव
री ॥ तयालागींहरीउपेक्षीना ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेहरीहरना
मघेई ॥ येणेंचिउपाईमुक्तहोय ॥ ५ ॥ ॥ ४३८५ ॥
बहुजन्माअंतींजन्मलासिनरा ॥ देवतूंसोयराकरीआ
तां ॥ १ ॥ करींआतांबापास्वहिताचास्वार्थ ॥ अनर्था
चाआर्तसोडींआतां ॥ २ ॥ सोडींआतांकुडीकल्पनेची
वाट ॥ मार्गआहेनीटपंढरीचा ॥ ३ ॥ पंढरीसजावेंसर्व
सुखघ्यावें ॥ रूपतेंपाहावेंविटेवरी ॥ ४ ॥ विटेवरीनीट
आनंदाचाकंद ॥ तुकाह्मणेछंदनामघोष ॥ ५ ॥ ४३८६

सौरी.

नीटपाटकरुनीथाटदावीतसेतोरा ॥ आपणाकडेपाहो
कोणिनीघालीबाजारा ॥ १ ॥ तीसौरीनव्हेनिकी ॥ भ
क्तिवीणफिकी ॥ धृ० ॥ चांगभांगकरुनीसांगदावीमा
ळामुदी ॥ रुक्याआसधरुनीजीवीहालवीतीपुदी ॥ २ ॥
थोरघरींकरीफरीतेथेनाचेबरी ॥ जेथेनिघेरुकातेथेहा
लवितीटीरी ॥ ३ ॥ आंतमांगबाहेरीचांगसौरीनव्हेते
गे ॥ तुकादासवदतसेनकरीत्याचासंग ॥ ४ ॥ ४३८७ ॥

उदानुकांटपावरीचोपडुचिआसे ॥ नवराराजसमिरव
तसे ॥ १ ॥ जिव्हाळयाच्याकंठींउबाळयाच्यामोटा ॥ नो
वराचोव्हाटामिरवते ॥ २ ॥ तुळसीमाळनवरीचेकंठीं ॥
नोवरावाटपाहे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेऐशीनवऱ्याचिकथा ॥
परमार्थाचिथाबुडवीला ॥ ४ ॥ ॥ ४३८८ ॥

आह्मीरामाचेराउत ॥ वीरझुंझारबहुत ॥ १ ॥ मनपवन
तुरंग ॥ हातींनामाचीफिरंग ॥ २ ॥ वारुचालऊंचहूंखुरीं ॥
घालाघालूंयमपुरी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपेणे ॥ आह्मावैकुंठा
सीजाणे ॥ ४ ॥ ॥ ४३८९ ॥

पवित्रतेंकुळपावनतोदेश ॥ जेथेहरीचेदासघेतीजन्म ॥
॥ १ ॥ कर्मधर्मत्याचाझालानारायण ॥ त्याचेनीपावनति
न्हीलोक ॥ २ ॥ वर्णाभिमानेकोणजाहालेपावन ॥ ऐ
सेंद्यासांगोनमजपासीं ॥ ३ ॥ अंत्यजादियोनीतरल्या
हरिभजनें ॥ तयाचींपुराणेंभाटझालीं ॥ ४ ॥ वैश्यतुळा
धारगोरातोकुंभार ॥ धागाहाचांभाररोहीदास ॥ ५ ॥

कबीरमोमीनलतिफमुसलमान ॥ सेनान्हावीजाण विष्णुदास ॥ ६ ॥ कान्होपात्राखेढुपिंजारितोदादू ॥ भजनींअभेदुहरिचेपायीं ॥ ७॥ चोखामेळावंकाजातीचामाहार॥त्यासीसर्वेश्वरऐक्यकरी॥ ८ ॥ नामयाचीजनीकोणतीचाभाव ॥ जेविपंढरीरावतीयेसवें ॥ ९ ॥ मैराळजनककोणकुळत्याचें ॥ महिमाननामाचेंकाय सांगों ॥ १० ॥ यातायातिधर्मनाहींविष्णुदासा ॥ निर्णयहाऐसावेदशास्त्रीं ॥ ११ ॥ तुकाह्मणेतुह्मीविचारावेग्रंथ॥ तारिलेपतितनेणोकिती ॥ १२ ॥ ॥४३९०॥

आलियासंसारींदेखिलीपंढरी॥ कीर्तीमहाद्वारींवानुतुझी ॥ १ ॥ पताकाचेभारनामाचागजर ॥ देखिल्यासंसारसफळझाला॥ २ ॥ साधुसंतांचियाधन्यझाल्याभेटी॥ सांपडलीतुटीमोक्षाचीहे॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआतांहेंचिपैंमागणें ॥पुढतीनाहींयेणेसंसारासी॥४॥४३९१॥

ऐसेंकैसेझालेभोंदु ॥ कर्मकरुनीह्मणतीसाधु ॥ १ ॥ आंगालाउनियांराख ॥ डोळेझांकुनिकरितीपाप ॥ २ ॥ दाउनिवैराग्याचीकळा ॥ भोगीविषयांचासोहळा ॥ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसांगोंकीती ॥ जळोतयांचीसंगती॥४॥ ॥ ४३९२ ॥

कोणीनिंदाकोणीवंदा ॥ आह्मास्वहिताचाधंदा ॥ १ ॥ कायतुह्मापासींगरज ॥ आह्मीभजूंपंढरिराज॥ २ ॥ तुह्मासारिखेंचालावें ॥ तेव्हांस्वहितामुकावें॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहोकाकांहीं ॥ गळादिल्हाविठ्ठलपाईं॥४॥४३९३॥

तुझेंनामदिनानाथा॥ आह्मीउघडाघातलामाथा॥१॥
आतांनधरावेंदुरी॥ बोलयेईलब्रीदावरी॥ २॥ पतित
होतोंऐसाठावा ॥ आधींकांनविचारावा ॥ ३ ॥तुका
ह्मणेतुझेपाईं॥ आह्मीमिरासकेलीपाही ॥४॥४३९४॥
मानुकांहींआह्मीआपुलियाइच्छा॥ नाहींतरीसरिसारं
करावो॥ १ ॥ आपुल्याउदासआहेदेहभावी॥ मगल
ज्जाजीवींचाडनाहीं ॥ २ ॥ तुकाह्मणेखेळोंआह्मीसह
जलीळे॥ ह्मणोनिनिराळेसुखदुःखा ॥ ३ ॥ ४३९५ ॥
जनाचियेमनाजावेंकाशीयेसी ॥ माझीवाराणसीपां
डुरंग॥ १ ॥ तेथेभागीरथीयेथेभीमरथी॥ अधिकह्मण
तीचंद्रभागा॥ २॥ तेथेमाधवरावयेथेयादवराव॥अ
धिकतोभावपुंडलीक ॥ ३ ॥ विष्णुपदगयातेचियेथे
आहे ॥ प्रत्यक्षहेपाहेविटेवरी॥ ४ ॥ तुकाह्मणेहेचीप्रपं
चउद्धरी॥ आतांपंढरपुरींघडोवास ॥ ५ ॥ ४३९६॥
भक्तींरिणघेतलेंमाझें॥ चरणगाहाणआहेततुझे॥१॥
प्रेमव्याजदेईहरी॥ माझाहिशेबलवकरकरीं॥ २॥ मा
झेमीनसोडींधन॥ नित्यकरितोंकीर्तन ॥ ३ ॥ तुझेना
मेआहेखत ॥ सुखेकरिवापंचाइत ॥ ४ ॥तुकाह्मणेग
रुडध्वजा॥ यासिसाक्षीश्रीगुरुराजा॥ ५ ॥ ४३९७॥
फिरविलेदेउळजगामाजिख्याती॥ नामदेवाहातींदुध
प्याला ॥ १ ॥ भरीयेलिहुंडीनरसिमेहत्याची॥ धना
जीजाठाचीशेतेंपेरी ॥ २ ॥ मिराबाइसाठींघेतोविष

प्याला ॥ दामाजिचाझालापाडेवार ॥ ३ ॥ कबीरा
चेमागींविणूंलागेशेले॥ मूलउठविलेंकुंभाराचें॥ ४॥
आतांतुह्मीदयाकरापंढरीराया ॥ तुकाविनवीपायावे
ळोवेळां ॥ ५॥ ॥ ४३९८॥

हेचिवेळादेवानकामागेंघेऊं ॥ तुह्मावीणजाऊंशरण
कोणा ॥ १ ॥ नारायणायेरेंपाहेविचारून ॥ तुजवीण
कोणआहेमज॥ २॥ रात्रदिवसतुजआठऊनिआहें॥
पाहातोसीकायसत्वमाझें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकितीयेऊं
काकुलती॥कांहींमायाचित्तींयेऊंद्यावी॥४॥४३९९॥

वृंदावनाकेलेंसाकरेचेंआळें॥नखंडेवेगळेंकडूपण॥१॥
काउळ्याचेंपीलुंकौतुकेंपोसीलें ॥ नराहेउगलेंविष्टेवि
ण॥ २॥ क्षेमदेतांअंगागांदण्याचिपोळी ॥ करावीना
टाळीमहाशब्द॥ ३॥ तुकाह्मणेऐसेनहोतितेभले ॥ घा
लितीतेघालेसाधुजना॥ ४॥ ॥ ४४००॥

मुसळाचेंधनुनव्हेहोसर्वथा ॥ पाषाणपिळीतांरसकै
चा ॥ १ ॥ वांझेबोळजैसादुग्धनाहींस्तनीं ॥ गारात्या
आधणींनशिजती ॥ २ ॥ नवखंडपृथ्वीनपिकेमृगज
ळें॥ डोंगरभेटेवेळेआसमानी ॥ ३ ॥ नैश्वर्यदेहतैसेते
व्हांहोयब्रह्म॥तुकाह्मणेश्रमकरुनीकाय॥४॥४४०१॥

निरंजनींआह्मीबांधियेलेंघर ॥ निराकारीनिरंतरराही
लोंसें ॥ १ ॥ निराभासीपूर्णझालोंसमरस ॥ अखंडऐ
क्यासपावलोंआह्मी ॥ २ ॥ तुकाह्मणेआतांनाहींअहं

पाठः — १ धारल्याकोल्हाट्याचाढोलपीटी.

कार॥ झालोंतदाकारनित्यशुद्ध॥ ३॥ ॥ ४४०२॥
पांडुरंगेंसत्यकेलाअनुग्रहो ॥ निरसुनिसंदेहोबुद्धिभेदें
॥ १॥ जीवशिवासेजरचिलीआनंदें ॥ आउटावेपदीं
आरोहण ॥ २ ॥ निजीनिजरूपींनिजविलातुका॥ अ
नुहातेबाळकाहालरुगाती॥ ३॥ ॥ ४४०३॥
नानामतांतरेंशब्दाचिवित्पत्ती ॥पाठांतरेंहोतीवाचाळ
ते॥ १॥ माझ्याविठोबाचेंवर्म आहेदूरी॥ कैंचितेथेऊरी
देहभावा ॥ २ ॥ यज्ञयागजपतपअनुष्ठान॥ राहेध्येय
ध्यानऐलीकडे ॥ ३॥ तुकाह्मणेहोयउपरतिचित्ता॥ अं
गींसप्रेमतायेणेलागी॥ ४॥ ॥ ४४०४॥
नाहींशब्दाधीनवर्मआहेदूरी॥नव्हेतंत्रींमंत्रींअनुभव
तो॥ १॥ हर्षामर्षअंगींआदळतिलाटा ॥ कामक्रोधतं
टासांडीयेलें ॥ २॥ नसरेहेंभक्तीविठोबाच्यापाईं॥ उप
रतीनाहींजेथेंचित्ता ॥ ३॥ तुकाह्मणेसुखेंदेहनिरसनें॥
चिंतनींचिंतनेंतद्रूपता॥ ४॥ ॥ ४४०५॥
शोधुनीअन्वयेंवंशवंशावळी॥ परंपराकुळींउच्चारण॥
॥ १ ॥ ह्मणविलेंमागेंपुढेंचालेकैसें ॥ कलासमरसेंअ
भिषेक ॥ २ ॥ येकछत्रझळकेउन्मनीनिपाणी ॥ अनु
हातध्वनीगगनगर्जे ॥ ३ ॥ तुक्यास्वामीस्थापीनिजप
दवीदासां॥ करुनीउल्हासासप्रेमता ॥ ४॥ ४४०६ ॥
पुराणीकह्मणविती ॥ जाणुनीकांदेतेभक्षिती ॥ १ ॥
अगस्तीचेंमूत्रमळ ॥ लाउनीह्मणतीकृष्णावळ ॥ २॥
श्रेष्ठवर्णब्राह्मणाचा ॥ संगनतुटेल्याशूद्रीचा ॥ ३ ॥ ब

धराहिच्यांपाडिदाढा ॥ लागेंतुक्याच्याढुंदाडा ॥ ४ ॥
॥४४०७॥

प्रवृत्तीनिवृत्तीचेआटुनीयांभाग ॥ उतरीलेंचांगरसाय
ण ॥ १ ॥ ज्ञानाग्नीहुतांसीकडसं.लवोजा ॥ आत्मसि
द्धिकाजालागुनियां ॥ २ ॥ ब्रह्मींब्रह्मरससिद्धझालापा
क ॥ घेतलारुचीकप्रतितीमुखें ॥ ३ ॥ अनुभवअंगीं
झालासमरस ॥ साधनींनिजध्यासग्रासोग्रासीं ॥ ४ ॥
आरोग्यतातुकापावलाअष्टांगीं ॥ मिरवलारंगींनिजा
त्मरंगें ॥ ५॥ ॥४४०८॥

कायबाकरिसीसोंवळेंवोवळें ॥ मननाहींनिर्मळवाउ
गेंची ॥ १ ॥कायबाकरिसीपुस्तकांचीमोट ॥ घोकितां
ह्रदयस्फोटहातानये ॥ २ ॥ कायबाकरिसीठाळआणि
मृदंग ॥ जेथेपांडुरंगनाहींनाहीं ॥ ३ ॥ कायबाकरिसी
ज्ञानआणिगोष्टी ॥ करणिनाहींपोटींबोलण्याची ॥ ४ ॥
कायबाकरिसीदंभलौकिकातें ॥ हितनाहींमातेंतुकाह्म
णे ॥ ५॥ ॥४४०९॥

स्वप्नींतोहिकैसानपडसीडोळां ॥ सुंदरसावळाघवघवी
त ॥ १ ॥ चतुर्भुजमाळारुळेयेकावळी ॥ कस्तूरिनिढळीं
रेखिलीसे ॥ २ ॥ शंखचक्रगळारुळेवैजयंती ॥ कुंडलेंतळ
पतीश्रवणींदोन्ही ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेस्वप्नींदावीआतांपा
य ॥ पांडुरंगमायेरूपावंते ॥ ४ ॥ ॥४४१०॥

आणिककोणापुढेंवासूंमुखसांग ॥ माझेंअंतरंगकोण
जाणे ॥ १ ॥ पाहेंतुजकडेयेऊनिजाऊनी ॥ पांडुरंगाम

नींविचारावें ॥ २ ॥ भयचिंताअवघेउद्योगसांडिले॥ आठउनिपाउलेंअसेंतुझीं॥३॥ नकाविसरूंमजवैकुंठ नायका॥ विनवितोतुकाबंदीजन॥४॥ ॥४४११॥

आनंदाचाकंदगाइयेलागीतीं॥ पाहियेलाचित्तींदेवरा व॥ १ ॥ देवरावतोहीआहेनिश्चयेसी॥ अखंडनामासी बोलवितो॥ २॥ बोलवितोमजकृपातोकरूनी॥ तुका ह्मणेमनींधराभाव॥ ३॥ ॥ ४४१२॥

सातांदिवसांचाजरीझालाउपवासी॥ तरिकीर्तनासी टाकूंनये॥ १ ॥ फुटोहामस्तकतुटोहेंशरीर॥ नामाचाग जरसोडूंनये॥ २ ॥ शरीराचेहोतदोन्हितिन्हिभाग॥ प रिकीर्तनाचारंगसोडूंनये॥ ३ ॥ तुकाह्मणेऐसामनींजो निर्धार॥ तेथेनिरंतरदेवअसे॥ ४॥ ॥४४१३॥

पहिलीमाझीवोवीवोविनजगत्र॥ गाइनपवित्रपांडुरं गा॥ १ ॥ दुसरीमाझीवोवीदुजेंनाहींकोठे॥ जनींवनीं भेटेपांडुरंग॥ २ ॥ तिसरीमाझीवोवीवैरीलेंदळण॥ गा इननिधानपांडुरंग॥ ३॥ चौथीमाझीवोवीतिलानाहीं ठाव॥ अवघाचिदेवजनींवनीं॥ ४ ॥ पांचवीमाझीवो वीमाझियामाहेरा॥ गाइननिरंतरापांडुरंगा॥ ५॥ सा वीमाझिवोवीसाहाहिआटले॥ गुरुमूर्तिभेटलेपांडुरंग ॥ ६॥ सातवीमाझीवोवीआठवेवेळोवेळां॥ बैसलासे डोळांपांडुरंग ॥ ७ ॥ आठवीमाझीवोवीअठ्ठाविसयु गें॥ उभाचंद्रभागेपांडुरंग॥ ८ ॥ नवविमाझीवोवीसर लेंदळण॥ चुकलेंमरणसंसारीचें॥ ९ ॥ दाहावीमाझी

वोवीदाहाहिअवतारा ॥ नयावेंसंसारातुकाह्मणे ॥
॥१०॥ ॥४४१४॥
नामआहेजयापार्सी॥जेथेराहेतेथेकासी॥ १ ॥ऐसा
नामाचामहिमा ॥ जाणेवाल्मिकशंकरउमा ॥२॥ ना
मजाणेप्रल्हादबाळ॥ जाणेपापीअजामिळ॥३॥ ना
मजाणेतोनारद॥नामेध्रुवाअक्षयपद ॥ ४॥ नामग
णिकेतेंतारी॥पशुगजेंद्रउद्धरी ॥५॥ नामजाणेहनूमं
त॥जाणतातिमहासंत ॥ ६ ॥ नामजाणेंशुकमूर्ति॥
जाणेराजापरीक्षिती ॥७॥ नामजाणेतुका॥नाहींसं
साराचालेखा॥८॥ ॥४४१५॥
कितीसांगोंतरीनायकतिघटकीचे ॥ पुढेंसिंदळीचेरड
तील॥ १ ॥ नकानकाकरूंयारांडेचीसंगती ॥ नेइलअ
धोगतीघालीयम॥२॥ तुकाह्मणेजरीदेवींनाहींचाड॥
ह्मणउनिथोबाडफोडीकाळ॥३॥ ॥४४१६॥
संसाराचेंवोझेंवाहातांवाहवितां॥ तुजविण अनंताना
हींकोणी॥ १ ॥ गीतेमाजिशब्दढुंढुभीचागाजे॥ योग
क्षेमकाजकरीत्याचें॥२॥ चतुर्भुजाकरींवारुश्रृंगारावे
सारथ्यकरावें अर्जुनाचें॥ ३ ॥ श्वपचअंत्यजभक्तीस्त्रे
हझाला॥अचळपदींकेलाध्रुवतुका॥ ४॥ ॥४४१७॥
नामासारखीकरणी॥हेतोनदिसेत्रिभुवनीं॥१॥ सिलं
गणाचेंसोनें॥ठेऊंनयेतेंगाहण॥ २॥ जैशींआदित्या
चिझाडें॥कायत्यांचाउजेडपडे॥ ३॥तुकाह्मणेदेवा॥
ब्रिदेंसोडोनीयांठेवा॥ ४॥ ॥४४१८॥

समर्थाचेसर्वेंबहुतअसेहित॥विचारहृदयांतकरुनीपा
हें॥१॥वरकडाऐसानव्हेहासमर्थ॥क्षणेंचिघडीतसृष्टी
नाश॥२॥ज्याचिकृपाहोतांआपणाऐसेंकरी॥उरोंनेदी
उरीदारिद्राची॥३॥ऐशालागींमनवोळंगेअहर्निशी॥
तेणेवंद्यहोशीब्रह्मादिका॥४॥तुकाह्मणेहेंचीआहेपैंमु
द्दल॥सत्यमाझाबोलहाचीमाना॥५॥ ॥४४१९॥
पिकलीयाशेंदकडूपणगेलें ॥ तैसेंआह्माकेलेंपांडुरं
गें॥१॥कामक्रोधलोभनिमालेठाईंची॥सर्वआनंदा
चीसृष्टीझाली॥२॥आठवनाठवगेलेभावाभाव॥जा
लास्वयमेवपांडुरंग ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभाग्ययानावेंह्म
णीजे॥संसारींजन्मीजेयाचीलागीं॥४॥ ॥४४२०॥
पर्वकाळींधर्मनकरीनासरी ॥ खर्चीराजद्वारींद्रव्यरा
शी॥१॥सोयऱ्यासींकरीपाहुणेरवरा ॥ काढितोढों
वरासंतांलागीं ॥ २॥ बाइलेचेंगोतआवडीनेंपोशी॥
मातापितयासीदवडितो॥ ३ ॥ श्राद्धिकष्टीहोयसांग
तांब्राह्मण॥गोवारमागूनसावडीतो॥ ४॥ नेतोपान
फुलेंवेश्येलाउदंड॥ब्राह्मणासींखांडनदेयेक॥५॥हातें
मोऱ्यांशोधिकष्टकरीनाना॥देवाच्यापूजनाकंटाळतो
॥६॥सारावेळधंदाकरितांश्रमेना॥साधूच्यादर्शना
जातांकुंथे॥७॥हरीच्याकीर्तनींगुंगायासीलागे॥येरवी
तोजागेउगलाची॥८॥पुराणींबैसायानाहींरिकामटी॥
खेळतोसोंगटींअहोरात्र॥९॥देवाच्याविभूतीनपाहेस
र्वथा॥करीपानवथानेत्रभिक्षा॥१०॥गाईलादेखोनि

बदबदां मारी ॥ घोड्याचीचाकरीगोडलागे ॥ ११ ॥ ब्राह्मणाचेंतीर्थघेतांत्रासमोठा ॥ प्रेमेंघेतोघोंटाघटघटा ॥
॥ १२ ॥ तुकाह्मणेऐसेप्रपंचींगुंतले ॥ जन्मोनिमुकलेविठोबासी ॥ १३ ॥ ॥४४२१॥

आंधळेंतेंसांगेसांगीतल्याखुणा ॥ अनुभवदेखणाप्रगटहा ॥ १ ॥ नांदणूकसांगेवडिलाचेंफळ ॥ तेंकैसेंदुर्बळदुःखपावे ॥ २ ॥ तुकाह्मणेनांदिआपुल्याप्रतापें ॥ तयाचीलोकापेंस्तुतिसांगे ॥ ३ ॥ ॥४४२२॥

आतांमीपतितऐसासाचभावें ॥ कळोंअनुभवें आलेंदेवा ॥ १ ॥ कायकरावेंतेंरोकडेंचिकरी ॥ राहिलीतेतरी नाहींदोघां ॥ २ ॥ येरासमदृष्टिघ्यावयाउत्तरा ॥ यासी कायकराग्वाहीआतां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमेलोंसांगतांसांगतां ॥ तेंचिआलेंआतांकळोंतुह्मा ॥ ४ ॥ ४४२३॥

अज्ञानहादेहस्वरूपींमिनला ॥ सर्ववोसरलादेहपात ॥
॥ १ ॥ ज्ञानस्वरूपाचीसांगडीमिळाली ॥ अंतरींराहिली ज्ञानज्योती ॥ २ ॥ तुकाह्मणेचित्तस्वरूपींमिनलें ॥ देहवासवलेतुझ्यापायीं ॥ ३ ॥ ॥४४२४॥

सर्वकाळडोळांबैसोनारायण ॥ नयोअभिमानंआडमधीं ॥ १ ॥ धाडपडोमाझ्याथोरपणावरी ॥ वाचेहरीहरी उच्चारीन ॥ २ ॥ जळोअंतरींचेंसर्वजाणपण ॥ विवादवचनअहंतेचें ॥ ३ ॥ सकळांचरणींगळतमाझाजीव ॥
तुकाह्मणेभावनाहींदुजा ॥ ४ ॥ ॥४४२५॥

मागत्याचीकायघडतेनिराश ॥ लेंकराउदासनाहींहोत

॥१॥ कासयामीहोऊंउतावीळजीवीं॥ जाणतागोसा
वीसर्वआहे ॥२॥ झालातरीवेळकवतुकासाठीं॥ निर्द
यतापोटींउपजेना॥३॥तुकाह्मणेत्यासीठाउकेंउचित॥
होईलसंकेतनेमियेला॥ ४॥ ॥४४२६॥
नाहींभ्यालोंतरीपावलोंयाठायां ॥ आह्माआळवाया
जवळीक॥१॥ सत्ताबळेंआतांमागेनभोजन॥ केलेंतें
जतनआजवरी॥२॥ नवनीतासाठींखांदलाहाजीव॥
थोड्यासाठींकीवकोणकरी॥ ३॥ तुकाह्मणेताकनलगे
हेंघाटे॥ पांडुरंगाखोटेंचाळवण॥ ४॥ ॥४४२७॥
आतांसोडवणनयेनारायणा॥ तरीनवचेंजाणाकाळा
हातीं॥१॥ ऐसेंसांगोनियांझालोंउतरायी॥ आणिकतें
काईमाझ्याहातीं॥ २॥ कलियाचेंमापनयेशेवटासी॥
करितीलनाशीअंतराय ॥ ३॥ तुकाह्मणेभयवाटतसे
जीवा॥ धांवणीयाधांवालवकरी ॥ ४॥ ४४२८॥
मनायासाक्षीसीझालीसांगोंमात॥सकळवृत्तांतआप
लातो॥ १ ॥तुह्मापरामर्षघेतांसत्ताबळें॥ धरितांनिरा
ळेंकैसींवांचों ॥ २॥ मीमाझेंसांडोनियावयापसारा॥
आणिकदाताराकायकाज॥ ३॥ तुकाह्मणेआह्मातुज
वीणयेका॥निटळलौकिकामाजीअसो॥ ४॥४४२९॥
संगेंवाटेशीणनघडेभजन॥त्रिविधहेजनबहुदेवा॥१॥
याचेदुःखेंमजजन्माचाकंटाळा ॥ दिसतातीडोळांना
नाछंद॥ २॥ येकविधभावराहावयाठाव॥नेदिहासंदे
हराहोचित्तीं॥ ३ ॥शब्दज्ञानींहितनेणतीआपुलें॥स

त्संगेंचिभलेतुकाह्मणे ॥ ४ ॥ ॥ ४४३० ॥
उपजोनिमरेंकितीवेळोवेळां ॥ कोणाकळवळायेतो
तुझा ॥ १ ॥ ह्मणउनिधांवायेतोंकाकुलती ॥ यावेंबा
श्रीपतिसोडावया ॥ २ ॥ बहुतयाकाळेंकेलेंभयाभीत
येतोंगवसीतपोटासाठीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतुह्मीदावि
तांस्वरूप ॥ माझेंकांहींपापनिरसतें ॥ ४ ॥ ॥ ४४३१ ॥
हाकामारिज्याच्यानावें ॥ त्याचेंगांवचिनाहींठावें ॥
॥ १ ॥ कायगातोतेंकळेना ॥ रागआळवितोनाना ॥
॥ २ ॥ आशाधरुनियांमनीं ॥ कांहींदेईलह्मणोनी ॥ ३ ॥
वितभरपोटासाठीं ॥ तुकाह्मणेपडलीतुटी ॥ ४ ॥
॥ ४४३२ ॥
यारेनाचूंअवघेजण ॥ प्रेमभावेंपरिपूर्ण ॥ १ ॥ गाऊं
पंढरिचाराणा ॥ क्षेमदेऊंसंतजना ॥ २ ॥ सुखफुका
साठीं ॥ साधेहरिनामबोभाटीं ॥ ३ ॥ प्रेमासाठींतोउदार ॥
देताह्मणेपात्रापात्र ॥ ४ ॥ पापेंपळालींबापुडीं ॥ काळ
झालादेशधडी ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेधन्यकाळ ॥ आजिप्रे
माचासुकाळ ॥ ६ ॥ ॥ ४४३३ ॥
संतचरणींनाहींगोडी ॥ ज्याचिविषयींआवडी ॥ १ ॥
त्यासिकैंचाभेटेदेव ॥ संतचरणींनाहींभाव ॥ २ ॥ संतां
सवेंअंगचोरी ॥ दृष्टिनपडोतयावरी ॥ ३ ॥ पाहेगुणदो
षसंतांचे ॥ जळोकाळेंतोंडत्याचें ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेसंतसे
वा ॥ आमुच्यापूर्वजांचाठेवा ॥ ५ ॥ ॥ ४४३४ ॥
आचरणाठाव ॥ नाहींयेकविधभाव ॥ १ ॥ आतांसां.

होनियांधांवें ॥ पायमागेंरजासवें ॥ २ ॥ सांडुनिउ
चित ॥ जातोंवारगळहित ॥ ३ ॥ नव्हेभीडेचेंकारण ॥
तुकाह्मणेऐसेजन ॥ ४ ॥ ॥ ४४३५ ॥
कळोंयेतेंवर्म ॥ तरीनपावतोंश्रम ॥ १ ॥ तुह्माशिरींहो
ताभार ॥ आह्मांकैंचासंवसार ॥ २ ॥ हातेंअभयदान ॥
तरीहोतोंसमाधान ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपाहें ॥ ऐसीवाटउ
भाआहें ॥ ४ ॥ ॥ ४४३६ ॥
बोलेतैसाचाले ॥ त्याचींवंदीनपाउलें ॥ १ ॥ अंगेंझाडी
नआंगण ॥ त्याचेंदास्यत्वकरीन ॥ २ ॥ त्याचाहोईन
किंकर ॥ उभाठाकेनजोडुनिकर ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेचित्तीं
देव ॥ त्याचेचरणींमाझाभाव ॥ ४ ॥ ॥ ४४३७ ॥
स्वप्नींचेंतेंधनचित्रींच्याब्राह्मणा ॥ जातकर्मजाणावां
झटीपें ॥ १ ॥ तैसेंशब्दज्ञानकरितीचावटी ॥ ज्ञानपोटा
साठींविकोनियां ॥ २ ॥ वोलाचिचकढीबोलाचाचभा
त ॥ जेऊनितोतृप्तकोणझाला ॥ ३ ॥ कागदींलिहीतां
नावाचीसाखर ॥ चाखतांमधुरगोडीनेदी ॥ ४ ॥ तुका
ह्मणेतैसेंजळोज्ञानवंड ॥ यमपुरींदंडकठिणआहे ॥ ५ ॥
॥ ४४३८ ॥
लटिकाप्रपंचवांझेचीसंतती ॥ तत्त्वज्ञानभ्रांतीवाधों
नये ॥ १ ॥ सूर्यबिंबींकायअंधेररिघेल ॥ मृगजळेंबैल
नभेकायी ॥ २ ॥ तैसादृश्यभासनाढळेचिकांहीं ॥ चैत
न्यविग्रहींपूर्णकाम ॥ ३ ॥ तुकाब्रह्मानंदीं अहेतुकब्रह्म ॥
प्रपंचबंडनदेखेडोळां ॥ ४ ॥ ॥ ४४३९ ॥

ढालतरवारिगुंतलेतीकर ॥ ह्मणेमीझुंजारकैसाझुंझों ॥
॥ १ ॥ पोटींपडदाळेशिलेटोपवोझें ॥ हेंतोझालेंदुजेंम
रणमूळ ॥ २ ॥ बैसविलेंमलायेणेंअश्वावरी ॥ धांऊंप
ळोंतरींकैसाआतां ॥ ३ ॥ असोनिउपायह्मणेहाअपा
य ॥ ह्मणेहायहायकायकरूं ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेहातोस्वयें
परब्रह्म ॥ मूर्खनेणेवर्मसंतचरण ॥ ५ ॥ ॥ ४४४० ॥
आतांबरेंघरीं ॥ आपलीउरीआपणापैं ॥ १ ॥ वाईटब
रेंपडेदृष्टी ॥ मगकष्टीहोयीना ॥ २ ॥ बोलोंजातांवाटेबो
ल ॥ वायांफोलखटपट ॥ ३ ॥ काकुलतियावेंदेवा ॥ तों
तेसेवाइच्छितो ॥ ४ ॥ हिशेबाचेंखोटेंसाटें ॥ खटपटेंतुटे
ना ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेकळोंआलें ॥ दुसरेंभलेंतेंनव्हे ॥ ६ ॥
॥ ४४४१ ॥
कारणापैअसतांदृष्टी ॥ कामपोटींनुपजे ॥ १ ॥ शूरमि
रवीरणांगणीं ॥ मरणींचसंतोषें ॥ २ ॥ पाहिजेतोकळ
कळा ॥ मगबळाकायउणें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेउदारपणें ॥
कायउणेमनासी ॥ ४ ॥ ॥ ४४४२ ॥
कायकरूंनिकरीधंदा ॥ चित्तगोविंदातुझेपाईं ॥ १ ॥
ऐशासंकल्पाचीसंधि ॥ माझीबुद्धिधरीदेवा ॥ २ ॥ कुटुं
बाचातुह्माभार ॥ मजवेव्हारनिमित्य ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे
करितांकाम ॥ ह्रदईनामधरीन ॥ ४ ॥ ॥ ४४४३ ॥
आजिनव्हेकाळिंच्याऐसें ॥ अनारिसेंपालट ॥ १ ॥ आ
तांलागवेगकरा ॥ ज्याचेधराटाकेते ॥ २ ॥ नकासांगूं
वाउगेगोष्टी ॥ चाड्लखोटीयेठाईं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमो.

डामाग ॥ आपुल्यालागवेगकरुनि ॥ ४ ॥ ॥४४४४ ॥
खाणोरियाचेंपुसोंघर ॥ जिहीबरेंवाळीती ॥ १ ॥ सां
गतीत्याजावेंवाटा ॥ धरुनिपोटामध्येंगोष्टी ॥ २ ॥ आ
लीगेलीहोतीठाया ॥ सत्यछायाकळती ॥ ३ ॥ तुकाह्म
णेआपुलेंबळ ॥ युक्तिकाळकारण ॥ ४ ॥ ॥४४४५ ॥
येउनीसंसाराकायहितकेलें ॥ आयुष्यनाशिलेंशिश्नो
दरा ॥ १ ॥ विषयसेवितांकोणतृप्तझाला ॥ इंधनींनि
वालाअग्नीकोठे ॥ २ ॥ देखोनिमृगजळभांबावलींवे
डीं ॥ विचाराचीथडीनठाकती ॥ ३ ॥ ऐसियाजीवासी
सोयनलाविसी ॥ निष्ठुरकांहोसीरुपाळुवा ॥ ४ ॥ तुका
ह्मणेदेवाअगाधपैंथोरी ॥ सर्वांचेअंतरींपुरलासी ॥ ५ ॥
॥ ४४४६ ॥
येउनीनरदेहाविचारावेंसार ॥ धरावापैंधीरभजनमा
गें ॥ १ ॥ चंचळचित्तासीठेवोनियांठाईं ॥ संतांचियेपा
ईंलीनव्हावें ॥ २ ॥ भावाचापैंहातधरावानिश्चयें ॥ तेणें
भवभयदेशधडी ॥ ३ ॥ नामापरतेंजगींसाधनसोपें
नाहीं ॥ आवडीनेंगाईसर्वकाळ ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेधन्यवं
शत्यानराचा ॥ ऐसानिश्चयाचामेरुझाला ॥ ५ ॥ ४४४७
षडरसींरांधिलेंखापरींघातलें ॥ चोहटाठेविलेंमध्यरात्री
॥ १ ॥ त्यासिसदाच्यारीलोकनशिवती ॥ श्वानासीनि
श्चितीफावलेंतें ॥ २ ॥ तैसेंदुष्टकर्मझालेंहरिभक्ता ॥ त्या
गिलीममताविषयशक्ती ॥ ३ ॥ इहपरलोकउभयविटा
ळ ॥ मानितीकेवळहरिचेभक्त ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेदेवा

आवडेंहेसेवा॥ अनुदिनींव्हावापूर्णहेतु॥५॥४४४८॥
बीजजाळुनकेलीलाही॥ आह्माजन्ममरणनाहीं॥ १॥
आकारासीकैंचाठाव॥ देहप्रत्यक्षझालादेव॥ २॥ सा
करेचानव्हेऊंस॥ आह्मांकैंचागर्भवास ॥ ३ ॥ तुकाह्म
णेअवघायाग॥ सर्वांघटींपांडुरंग॥४॥ ॥४४४९॥
वैकुंठीचादेवआणिलाभूतळा॥ धन्यतोआगळापुंडली
क॥ १ ॥ धारिष्टधैर्याचावरिष्ठभक्तांचा॥ पवित्रपुण्या
चायेकनिष्ठ॥ २॥ पितृसेवापुण्यलाधलेंनिधान ॥ ब्रह्म
सनातनअंगसंगें॥३॥ अंगसंगेंरंगेंक्रीडाकरीजाणा ॥
ज्याघरींपाहुणावैकुंठींचा॥ ४॥ धन्यत्याचीशक्तिभक्ती
चीहेख्याति॥ तुकाह्मणेमुक्तिपाईलोळे॥५॥ ४४५०॥
मृगाचियेअंगींकस्तुरीचावास॥ असेज्याचात्यासनसे
ठावा॥ १॥ भाग्यवंतघेतीवेंचोनियांमोलें॥ भारवाही
मेलेवाहातांवोझें॥ २॥ चंद्रामृतेंतृप्तिपारणेंचकोरा॥
भ्रमरासीचारासुगंधाचा॥ ३॥ अधिकारीयेथेंघेतीहा
तवटी॥ परिक्षवंतादृष्टिरत्नजैसें॥ ४॥ तुकाह्मणेकाय
आंधळियाहातीं॥ दिल्हेजैसेंमोतींवायांजाय॥ ५॥
॥ ४४५१ ॥
रक्तश्वेतकृष्णपीतप्रभाभिन्न॥ चिन्मयअंजनसुदलेंडो
ळां॥ १॥ तेणेंअंजनगुणेंदिव्यदृष्टीझाली॥ कल्पनानिवा
लीद्वैताद्वैतीं॥ २॥ देशकाळवस्तुभेदमावळला॥ आ
त्मानिर्वाळलाविश्वाकार॥ ३॥ नझालाप्रपंचझाला
परब्रह्म॥ अहंसोहंब्रह्मआकळलें॥ ४॥ तत्त्वमसिवि

याब्रह्मानंदसांग ॥ तेचिझालाअंगेंतुकाआतां ॥ ५ ॥

॥४४५२॥

नमगेनमगेनमगेहरिवीण ॥ नमगेनमगेशामकोण्ही गे ॥ १ ॥ तळमळकरितैसाजीवजळावीणमासा ॥ दिसतेंहेतैसादिशावोसावो ॥ २ ॥ नाठवेभूकताहान विकळझालेंमन ॥ घडिजायेप्राणयुगायेकीवो ॥ ३ ॥ जरीतुह्मीनोळखासांगतोआयिका ॥ तुकयाबंधूचास खाजगजीवन ॥ ४ ॥

॥४४५३॥

विठ्ठलारेतुजवर्णितागुणवाद ॥ विठ्ठलारेदग्धझालींपापें ॥ १ ॥ विठ्ठलारेतुझेंपाहातांश्रीमुख ॥ विठ्ठलारेसुखझालेंनयना ॥ २ ॥ विठ्ठलारेतुजदेतांआलिंगन ॥ विठ्ठलारेमननिवाल्याबाल्या ॥ ३ ॥ विठ्ठलारेतुझीआयकितांकीर्ती ॥ विठ्ठलाहोविश्रांतिपावलोंस्मरण ॥ ४ ॥ विठ्ठलारेतुकयाबंधुह्मणेदेहभाव ॥ विठ्ठलाजिवींपावधरतां गेला ॥ ५ ॥

॥४४५४॥

उदारकृपाळसांगसीजना ॥ तरीत्यारावणामारियेलें ॥ नित्यानित्यपूजाकरीशिरकमळीं ॥ देवातुझेंतेणेंकायकेलें ॥ १ ॥ कायबडिवारसांगसीतूंवायां ॥ ठावापंढरिरायाआहेसआह्मा ॥ येकसाजरीदेउपरिहार ॥ आहेदुरवरिसीमा ॥ २ ॥ कर्णाऐसीवीरउदारजुंझार ॥ तोत्वांजर्जरकेलाबाणी ॥ पाडिलाभूमिवरीनयेचिकरुणा ॥ दांतहातजाणापाडियेलेदोन्ही ॥ ३ ॥ श्रीयाळबापुडें सात्विकीयावाणी ॥ खादलेंकापोनित्याचेंपोर ॥ ऐसा

कठिणकोणहोईलदुसरा॥उखळिंत्याच्याशिराकांडवि
लें॥४॥शिबिचक्रवर्तीकरितांयज्ञयाग॥ त्याचेंचिरलें
अंगठाईठाई ॥ जाऊनीप्राणघेतला॥ मागेंपुढेंनपाहा
तांकांहीं ॥ ५ ॥ बळिरायाअन्यायसांगहोताकाय॥
बुडविलातोपायदेउनिमाथा ॥ कोंडिलेंदारहाकायक
हार ॥ सांगतोसिफारचित्रकथा॥ ६ ॥ हरिश्चंद्राचेंरा
ज्यघेवोनियांसर्व॥विकलाजिवभावडोंबाघरीं॥ पाडि
लाविघडनळदमयंती ॥ मध्येंऐसिबुद्धितुझीहरि॥ ७॥
आणिकहेगणनासांगावीतेकिती ॥ केलियाविपत्ती
मावसीच्या॥ वधियेलामामासुखेंपुरुषोत्तमा॥ सत्य
ह्मणेबंधुतुकयाचा॥ ८ ॥ ॥ ४४५५॥
तुह्माआह्मासिदर्शन ॥ झालेंदुर्लभभाषण॥ १ ॥ ह्मण
उनिकरितोंआतां॥दंडवतघ्यासमस्तां॥ २॥ भविष्या
चामाथादेह॥ कोणजाणेहोईलकाय॥ ३॥ तुकयाचा
बांधव॥ आमुचातोझालाभाव॥ ४॥ ॥ ४४५६ ॥
अनंतजन्मजरीकेल्यातपराशी ॥ तरिहानपवसिब्रा
ह्मणदेह॥ १ ॥ ऐसेंजेंनिधानलागलेंपैंहातीं॥ त्याचिके
लीमातीभाग्यहीना॥ २ ॥उत्तमाचेंसारवेदाचेंभांडार॥
ज्याचियानेंपवित्रतीर्थेंहोती॥ ३ ॥ ह्मणेतुकयाबंधुआ
णिकउपमा॥ नाहींयातोजन्माघ्यावयासी॥ ४॥
॥ ४४५७॥
मनउताविळझालें॥ नराहेनिश्चळ॥ १ ॥ देरेभेटीपंढरि
राया॥उभारुनिचारीबाह्या ॥ २ ॥ सर्वांगतळमळी॥

ह्मातपायरोमावळी ॥ ३ ॥ तुकयाबंधुह्मणेकान्हा ॥ भू
कलागलीनयना ॥ ४ ॥ ॥ ४४५८ ॥
आकारमूर्तिमंत ॥ जेव्हांदेखेनदृष्टींत ॥ १ ॥ मगमीराहे
ननिवांत ॥ ठेवोनियांतिथेंचित्त ॥ २ ॥ श्रुतिवाखाणि
ती ॥ तैसीयेईलप्रचिती ॥ ३ ॥ ह्मणेतुक्याचासेवक ॥ उ
भादेखेनसन्मुख ॥ ४ ॥ ॥ ४४५९ ॥
रत्नपारखीयारत्नाचीपारखी ॥ अलक्षातोलक्षीऐसाना
हीं ॥ १ ॥ ऐसाकोणीनाहींदेवाचापारखी ॥ आपुलींवो
ळखीठाईपाडी ॥ २ ॥ ठाईपाडीनाजोस्वरूपआपुलें ॥
असोनीचोरीलेंजवळीचें ॥ ३ ॥ जवळीचअसेपरीतेंन
दिसे ॥ जवळीलकैसेंआढळेना ॥ ४ ॥ आढळेनायेका
सद्गुरुवांचोनी ॥ दृढनिश्चयमनींपाहिजेतो ॥ ५ ॥ तुका
ह्मणेजरीभावहोयबळी ॥ तरींदेवजवळीसिद्धतुज ॥ ६ ॥
॥ ४४६० ॥
पाठीलागेकाळयेतसेवामागें ॥ मीमाझेंवाऊगेंमध्येंअ
से ॥ १ ॥ आतांआगलागोऐसियावेव्हारा ॥ तूंमाझा
सोयरापांडुरंगा ॥ २ ॥ वागविलामाथानसतांचिभार ॥
नव्हेतेंसाचारदेखिलेंतें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकळेजवळिल
दूरी ॥ मृगजळवरीआडआलें ॥ ४ ॥ ॥ ४४६१ ॥
स्वगोत्राचापुत्रपरगोत्रींअर्पिला ॥ विभागामुकला
पित्रधना ॥ १ ॥ तैसेंमजलागींनधरावेंदूरी ॥ नव्हेपर
गोत्रींपाठीचाची ॥ २ ॥ सुतकासीत्याचेंनाहींप्रयोज
न ॥ जनिताह्मणोनतीनदिवस ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेठावें

नाहींहेंकोणासी॥पुसावेंवेदांसीदेतीग्वाही॥४॥४४६२

येकब्रह्मचारीगाढवाझोंबता॥पळालेंतेंलाताहाणोनि
यां॥ १ ॥ गाढवहिगेलेंब्रह्मचर्यगेलें ॥ तोंडकाळेंझालें
जगामाजी॥२॥ हेनातैसेंझालेंहेनातैसेंकेलें ॥ तुकाह्म
णेगेलेंवायांचितें॥ ३ ॥ ॥४४६३॥

तूंमाझाकोवसा ॥ परिनकळेयाधसा॥ १ ॥ कुठखाति
मागेंपुढें॥जातिनिरयगावास्पुढें॥२॥मजह्मणतातीक
वी ॥ निषेधुनिपापीजीवी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेपांडुरंगा॥
आतांकोणलेखीजगा॥ ४ ॥ ॥४४६४॥

यासाठींकरितोंनिष्ठुरभाषण ॥ आहेसितूंजाणसर्वदा
ता॥ १ ॥ ऐसेंदुःखकोणआहेनिवारिता ॥ तोमीजाऊं
आतांशरणत्यासी॥२॥बैसलासेकोणकरोनियांधीर॥
नाहींयेथेंऊरदुसऱ्याची ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआलेअवघें
पायापें॥आतांमायबापेंउपेक्षावें॥ ४ ॥ ॥४४६५॥

धण्याआतांकायकरूं ॥ माझेंतान्हेलेंलेंकरुं ॥ १ ॥ ध
ण्याअवचितमरणआलें ॥ मजकोणासीनिरवीलें ॥
॥ २ ॥ माझेंदारनकापाडूं ॥ त्याचेहातपायतोडूं ॥ ३ ॥
येरीघावजंवघालूंपाहे ॥ तंवतोउठोनिउभाराहे ॥ ४ ॥
तुकाह्मणेअवघींचोरें ॥ शेखिरामनामसोइरें ॥ ५ ॥
॥ ४४६६ ॥

संतचरणरजलागतांसहज ॥ वासनेचेंबीजजळोनि
जाय ॥ १ ॥ मगरामनामींउपजेआवडी ॥ सुखघडो
घडीवाढोंलागे॥ २ ॥ कंठींप्रेमदाटेनयनींनीरलोटे॥ह्व

ठईप्रगटेरामरूप ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसाधनसुलभगोमटें परिउपतिष्ठेपूर्वपुण्य ॥ ४ ॥ ॥ ४४६७ ॥

अनाथाजीवन ॥ आह्मातुमचेचरण ॥ करुनिसाठवण ॥ तेधरिलेह्रदईं ॥ १ ॥ पुष्टझालीअंगकांती ॥ आनंदनसमायेचित्तीं ॥ कवतुकेंप्रीति ॥ गाऊंनाचूंउल्हासें ॥ ॥ २ ॥ करुणाउत्तरीं ॥ करूंआळवणहरी ॥ जाऊंनेदीदुरी ॥ प्रेमप्रीतिपडिभरे ॥ ३ ॥ मोहममतेकरीगोंवा ॥ ऐसेंआहेजीकेशवा ॥ तुकाह्मणेसेवा ॥ आणिकनाहीं जाणत ॥ ४ ॥ ॥ ४४६८ ॥

यत्नआतांतुह्मींकरा ॥ मजदातारासत्तेनें ॥ १ ॥ विश्वासतोपायावरी ॥ ठेउनिहरिराहिलों ॥ २ ॥ जाणतचिद्धुजेनाहीं ॥ आणिककांहींप्रकार ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेशरण आलों ॥ नेणेंबोलोंविनवितां ॥ ४ ॥ ॥ ४४६९ ॥

मजसंतांचाआधार ॥ तूंयेकलेंनिर्विकार ॥ १ ॥ पाहाविचारुनिदेवा ॥ नकोआह्मासवेंदावा ॥ २ ॥ तुजबोलनबोलवे ॥ आह्माभांडायाचीसवे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे तरी ॥ एकाभावेंनउरेउरी ॥ ४ ॥ ॥ ४४७० ॥

विधवेसीयेकसुत ॥ अहर्निशीतेथेंचित्त ॥ १ ॥ तैसातूं मजयेकला ॥ नकोमोकलूंविठ्ठला ॥ २ ॥ सुपुत्रालागीं बाप ॥ अवघेतयाचेसंकल्प ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेचित्तीं ॥ पतिव्रतेजैसापती ॥ ४ ॥ ॥ ४४७१ ॥

ह्मणेविठ्ठलपाषाण ॥ त्याच्यातोंडावरीवाहाण ॥ १ ॥ नकोनकोदर्शनत्याचें ॥ गलितकुष्ठभरोवाचे ॥ २ ॥

शालिग्रामह्मणेधोंडा॥ किडेपडोत्याच्यातोंडो ॥ ३ ॥
भाविसद्गुरुमनुष्य॥ त्याचेंखंडोकांआयुष्य ॥ ४॥ हरि
भक्तांच्याकरीचेष्टा॥ त्याचेतोंडींपडोविष्टा॥ ५॥ तुका
ह्मणेकितीऐकों॥ कोठवरीमर्यादाराखों॥६॥४४७२॥
स्वर्गींचेअमरइच्छितातीदेवा॥ मृत्युलोकींव्हावाजन्म
आह्मा॥ १ ॥ नारायणनामेंहोऊंजीवन्मुक्त ॥ कीर्तनीं
अनंतगाऊंगीतीं॥२॥ वैकुंठींचेजनसदाइच्छिताती॥
कईयेथेयेतीहरिचेदास॥३॥यमधर्मवाटपाहेनिरंतर॥
जोडोनियांकरतिष्ठतसे॥ ४॥ तुकाह्मणेपावावयापैल
पार॥ नाममंत्रसारभाविकांसी॥५॥ ॥४४७३॥
व्यापकहाविश्वंभर॥ चराचरज्याचेनी॥१॥ पंढरीराव
विटेवरी॥ त्याचींधरींपाउलें॥ २ ॥ अवघियांचाहाची
ठाव ॥ देवींदेवसकळ ॥ ३॥ तुकाह्मणेनकरिसोस ॥
भेदेंदोषउफराटे॥ ४॥ ॥४४७४॥
आमुचिमिरासपंढरी॥ आमुचेंघरभीमातीरीं ॥ १ ॥
पांडुरंगआमुचापिता॥ रखुमाईआमुचीमाता ॥ २ ॥
भाउपुंडलिकमुनी॥ चंद्रभागाआमुचीबहिणी ॥ ३॥
तुकाजुनाटमिरासी ॥ ठावदिल्हापायांपासीं ॥ ४॥
॥४४७५॥
गंगागेलीसागरासी॥ जरीतोठावनेदीतिसी॥ १ ॥ ति
नेंजावेंकवणाठाया ॥ मजसांगापंढरिराया॥ २॥ ज
ळक्षोभेजळचरां॥ माताबाळानेदीथारा ॥ ३ ॥ तुका
ह्मणेआलोंशरण॥देवात्वांकांधरिलेंमौन॥४॥४४७६

काळसार्थककेलात्यांनीं ॥ धरिलामनींविठ्ठल ॥ १ ॥
नामवाचेश्रवणींकीर्ति ॥ पाउलेंचित्तींसमान ॥ २ ॥ की
र्तनाचासमारंभ ॥ निर्दंभसर्वदा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेस्वरू
पसिद्धी ॥ नित्यसमाधिहरिनामीं ॥ ४ ॥ ॥४४७७॥
कायकरूंआतांयामना ॥ नसांडीविषयवासना ॥ प्रा
र्थितांहिंराहेना ॥ आदरेंपतनानेऊंपाहे ॥ १ ॥ आतांधांव
धांवगाश्रीहरि ॥ गेलोंवायांनाहींतरी ॥ नदिसेकोणी
आवरी ॥ आणिकदुजातयासी ॥ २ ॥ नराहेयेकेठाईये
कघडी ॥ चित्ततडतडांतोडी ॥ घालूंपाहेउडी ॥ भवडोहीं
बुडावया ॥ ३ ॥ आशातृष्णाकल्पनापापिणी ॥ घात
मांडिलामाझायांणीं ॥ तुकाह्मणेचक्रपाणी ॥ कायअ
झोनिपाहातोसी ॥ ४ ॥ ॥ ४४७८ ॥
बैसोआतांमनीं ॥ आलेंतैसेंचिवदनीं ॥ १ ॥ मगअव
घेंचिगोड ॥ पुरेसकळहिकोड ॥ २ ॥ बाहेरीलभाव ॥
तैसाअंतरींहिवाव ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमणी ॥ शोभादा
खवीकोंदणीं ॥ ४ ॥ ॥ ४४७९ ॥
आह्मीजातोंआपुल्यागांवा ॥ आमुचारामरामघ्यावा
॥ १ ॥ तुमचिआमुचीहेचिभेटी ॥ येथुनीयांजन्मतुटी ॥
॥ २ ॥ आतांअसोंद्यावीदया ॥ तुमच्यालागतसेंपायां
॥ ३ ॥ कोणीयेतानिजधामीं ॥ विठ्ठलविठ्ठलबोलावा
णी ॥ ४ ॥ रामकृष्णमुखींबोला ॥ तुकाजातोवैकुंठाला
॥ ५ ॥ ॥ ४४८० ॥
कामधेनुचेंवासरुं ॥ खायानमिळेकायकरूं ॥ १ ॥ ऐ

से आह्मामांडीयेलें॥ विठोत्वांकांसांडीयेलें॥ २॥ बैसो
निकल्पद्रुमातळीं॥ पोटासाठींतळमळीं॥ ३॥ तुकाह्म
णेनारायणा॥ बरेंलोकांहेंदिसेना॥ ४॥ ॥४४८१॥
विटेऐसाभाव॥ नकरींआहाचउपाव॥ १॥ रूपडसवी
नजीवा॥ अवघायेचीठाईंहेबा॥ २॥ कृपणाचेपरी॥
लेखापळनिमिष्यवरी॥ ३॥ तुकाह्मणेअसा॥ संनि
धचीजगदीशा॥ ४॥ ॥४४८२॥
सर्वसुखाअधिकारी॥ मुखींउच्चारीहरिनाम॥ १॥ स
र्वांगेंतोसर्वोत्तम॥ मुखींनामहरीचें॥ २॥ ऐसिउभारि
लीबाहे॥ वेदींपाहेपुराणीं॥ ३॥ तुकाह्मणेयेथेंकांहीं॥
संदेहनाहींभरवसा॥ ४॥ ॥४४८३॥
जोकांनिर्गुणनिराकार॥ तेणेंधरिलेअवतार॥ १॥ नि
र्गुणहोतागुणासीआला॥ भक्तीसाठींप्रगटला॥ २॥
जोकांत्रिभुवनचाळक॥ तोहानंदाचाबाळक॥ ३॥ सो
डवीवसुदेवदेवकीसी॥ अवतारधरिलातिचेकुसी॥
॥ ४॥ मारियेलाकंसराणा॥ राज्यींस्थापिलेंउग्रसेना॥
॥ ५॥ तुकाह्मणेदेवाधिदेव॥ तोहाउभापंढरिराव॥ ६॥
॥४४८४॥
जुनाटेंहेंधनअंतनाहींपार॥ खातआलेफारसरलेंनाहीं
॥ १॥ नारदहामुनिशुकसनकादिक॥ उरलेंअमूपतुंह्मा
आह्मा॥ २॥ येथुनियांधनखातीबहुतजणें॥ वालगुं
जउणेंआलेंनाहीं॥ ३॥ तुकाह्मणेधनानाहींअंतपार॥
कुंठितहेंचारवाचाजेथे॥ ४॥ ॥४४८५॥

कोंडियाचेंगोरेपण ॥ तैसें अहंकारीज्ञान ॥ १ ॥ त्यासि आतांरिझेकोण ॥ जवळिजातांचिळसवाणें ॥ २ ॥ प्रेतदेहगौरविले ॥ तैसेविटंबवाणेझाले ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे खाणेइष्टा ॥ तैशादेहबुद्धीचेष्टा ॥ ४ ॥ ॥४४८६॥

आह्मीझालोंगावगुंड ॥ अवघ्यापुंडभूतांसी ॥ १ ॥ दुसरेतेखिळूंआले ॥ येकाबोलेंतोमिया ॥ २ ॥ अवघीयाचायेऊलाग ॥ नेदुंअंगशिवाया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेखंडूं नाद ॥ जिंकूंवादशर्तीनें ॥ ४ ॥ ॥४४८७॥

पायांझालानारु ॥ तेथेबांधिलाकापुरु ॥ १ ॥ तेथेबीबीयाचेंकाम ॥ अधमासीतोअधम ॥ २ ॥ रुसलागुलाम ॥ धणीकरितोसलाम ॥ ३ ॥ तेथेचाकराचेंकाम ॥ अधमासीतोअधम ॥ ४ ॥ रुसलीघरचीदासी ॥ धणीनसमजावीतियेसी ॥ ५ ॥ तेथेंबटकीचेंकाम ॥ अधमासीतोअधम ॥ ६ ॥ देव्हाऱ्यावरीविंचूआला ॥ देवपूजानावडेत्याला ॥ ७ ॥ तेथेंपैजाराचेंकाम ॥ अधमासीतो अधम ॥ ८ ॥ तुकाह्मणेजाती ॥ जातिसाठींखातीमाती ॥ ९ ॥ ॥४४८८॥

समर्थासीनाहींवर्णावर्णभेद ॥ सामग्रीतेसिद्धसर्वघरीं ॥ १ ॥ आदराचेठाईंबहुचआदर ॥ मागीतलेंफारतेथें वाढी ॥ २ ॥ नह्मणेसुह्रदसोयराअवश्यक ॥ राजाआणिरंकसारिखेची ॥ ३ ॥ भावदेखेतेथेकरीलडबड ॥ जडारखेजडनिराळेची ॥ ४ ॥ कोणानविसंबेयाचकाचाठाव ॥ विनऊनीदेवशंकाफेडी ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेपा

ठेभरोनीउरवी ॥ आलेंऐसेंदावीअनुभवा ॥६॥४४८९
जावेंहीनपणे ॥ कासयाच्याप्रयोजनें ॥ १ ॥ प्रारब्धींसं
वसार ॥ बरीहिमातीचीथार ॥ २ ॥ होणारतेंकाहीं ॥ ए
थेंअवकळानाहीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवें ॥ कृपाकेलीया
बरवें ॥ ४ ॥ ॥४४९०॥

रामेश्वराचे अभंग.

पंडितवैदिकअथवादशग्रंथी ॥ परिसरीनपावतीतुक
याची ॥ १ ॥ शास्त्रेंपुराणेंहिगातांनित्यनेम ॥ वाचिता
तीवर्मनकळेत्यासी ॥ २ ॥ कर्मअभिमानवर्मअभिमा
न ॥ नाढळेब्राह्मणकलियुगीं ॥ ३ ॥ तैसानव्हेतुकावाणी
वेवसायी ॥ भावत्याचापाईंविठोबाचे ॥ ४ ॥ अमृता
चीवाणीवरुपलाशुद्ध ॥ करित्याअशुद्धऐसाकोण ॥
॥ ५ ॥ चहुंवेदांचेंहेंकेलेंविवरण ॥ अर्थहेगहनकरूनि
यां ॥ ६ ॥ उत्तममध्यमकनिष्ठवेगळे ॥ करूनिनिराळे
ठविलेते ॥ ७ ॥ भक्तिज्ञानआणिवैराग्यवेगळा ॥ ऐसा
नाहींडोळांदेखियेला ॥ ८ ॥ जपतपयज्ञलाजेविलींदा
नें ॥ हरिनामकीर्तनेंकरूनियां ॥ ९ ॥ मागेंकवेश्वरझा
लेथोरथोर ॥ नेलेकलिवरकोणसांगा ॥ १० ॥ ह्मणेरा
मेश्वरसकळांपुसोनी ॥ गेलोंतोविमानींबैसोनियां ॥
॥ ११ ॥ ॥४४९१॥
माझिमृजआलीरोकडीप्रचीत ॥ होउनीफजितदुःख

पावे ॥ १ ॥ कांहींदोषत्याचाकरितांअंतरीं ॥ व्यथाया
शरीरींबहुझाली ॥ २ ॥ ज्ञानेश्वरेंमजकेलाउपकार॥
स्वप्नींसविस्तरसांगितलें ॥ ३ ॥ तुकासर्वश्रेष्ठप्रियआ
ह्माथोर॥ कांजोअवतारनामयाचा ॥ ४ ॥ त्याचीतुज
कांहींघडलीरेनिंदा॥ ह्मणोनिहेबाधाजडलीतुज ॥५॥
आतांयेककरींसांगेनतुजला ॥ शरणजाईंत्यालागि
श्वयेंसी ॥ ६ ॥ दर्शनेंचितुझ्यादोषापरिहार॥ होयतोवि
चारसांगीतला ॥७॥ तोचिहाविश्वासधरोनिमानसीं॥
जायकीर्तनासीनित्यकाळ॥ ८ ॥ ह्मणेरामेश्वरत्याच्या
समागमें॥ झालाहारामदेहभाव ॥ ९ ॥ ॥ ४४९२॥
वैष्णवांचीयातीवाणीजोआपण ॥ भोगितोपतनगर्भ
वास ॥ १ ॥ ऐसीवेदश्रुतीबोलतीपुराणें॥ नाहींतींदूषणें
हरिभक्तां॥ २ ॥ उंचनीचवर्णनह्मणावाकोणी ॥ जेकां
नारायणींप्रियझाले ॥ ३ ॥ चहूंवर्णांसीहाअसेअधि
कार॥ करितांनमस्कारदोषनाहीं ॥ ४ ॥ जैसाशालग्रा
मनह्मणावापाषाण ॥ होयपूज्यमानसर्वत्रांसी ॥ ५ ॥
गुरुपरब्रह्मदेवाचाहिदेव ॥ त्यासितोमानवह्मणोंनये॥
॥ ६ ॥ ह्मणेरामेश्वररामींजेरंगले ॥ स्वयेंचितेझालेदेव
रूप ॥ ७ ॥ ॥ ४४९३॥
भक्तभागवतजीवन्मुक्तसंत ॥ महिमाअद्भुतचराचरीं
॥ १ ॥ ऐसीयाअनंतामाजितूंअनंत॥ लीलावेषेंहोतज
गत्राता॥ २ ॥ ब्रह्मानंदतुकेंतुळेआलातुका॥ तोहाविश्व
सखाक्रीडजनीं ॥ ३ ॥ शास्त्रशिष्टाचारअविरुद्धक्रि

या॥ तुझीभक्तरायादेखीयेली ॥ ४ ॥ देऊनितिळांजु
ळीकाम्यनिषेधासी ॥ विधिविनियोगेंसीब्रह्मार्पण॥
॥ ५ ॥ संतग्रहमेळीजगदानंघागिळी ॥ पैलउदयाच
ळींभानुतुका ॥ ६ ॥ संतवृंदेंतीथैंगौतमीहरिकथा॥ तु
कयानरसिंव्हस्ताभेटोंआली ॥ ७ ॥ शांतिपतिव्रतेझा
लेंपरिणयन ॥ कामसंतर्पणनिष्कामता॥ ८ ॥ क्षमा
क्षमेपणेंप्रसिद्धप्रथाजगीं॥ तेतोतुझाअंगींमूर्तिमंत॥
॥ ९ ॥ दयादीनानाथातुंवांजीवविली॥ विश्वींविस्ता
रिलीकीर्तितुझी ॥ १० ॥ वेदवाक्यबाहेउभारिलाध्व
ज॥ पूजिलेदेवद्विजसर्वभावें॥ ११॥ अधर्मक्षयोव्या
धिधर्मासीस्पर्शला ॥ तोत्वांउपचारिलाअनन्यभक्ति
॥१२॥ ब्रह्मऐक्याभावेंभक्तिविस्तारिली॥वाक्येंसफळ
केलींवेदविहितें ॥ १३ ॥ देहबुद्धिजातीअभिमानवंच
लों॥ तोमीउपेक्षिलोंनपाहिजे॥ १४॥ नघडोयाचेपा
ईबुद्धीचाव्यभिचार ॥ मागेरामेश्वररामचंद्रा॥ १५॥
॥४४९४॥

नामदेवाचे रामजन्म अभंग.

कुळगुरुवसिष्ठसांगेनृपवरा॥असतीगरोदरातुझ्याकां
ता॥१॥धर्मशास्त्रेंऐसेडोहोळेपुसावे॥त्याचेपुरवावेमनो
रथ॥ २ ॥ ऐकतांचिऐसेंआनंदमानसीं॥ कैकईसदना
सीजाताझाला॥३॥ मंचकींबैसलीहोतीतीपापिणी ॥
देखतांनयनींपहुडली ॥ ४ ॥ सुंदरपणाचाअभिमान
मनीं॥त्यावरीगर्भिणीनामाह्मणे॥ ५॥ ॥४४९५॥

राजाह्मणेइच्छातुझियेमानसीं ॥ डोहळेमजसीसांगें
आतां ॥ १ ॥ येरुह्मणेऐसेंवाटतसेजीवा ॥ कनिष्ठासी
द्यावाराज्यपट ॥ २ ॥ जेष्ठासीधाडावेंदूरीदिगांतरीं ॥ नये
समाचारत्याचाकधीं ॥ ३ ॥ जनातेंहेंनिंद्यवेदबाह्यकर्म
करितांअधमपापबहु ॥ ४ ॥ माझ्याहेमस्तकींठेवावाहा
दोष ॥ तुह्माकडेलेशनाहींनाहीं ॥ ५ ॥ निंदितीलजनमज
होयसुख ॥ ऐकताचिदुःखरायाझालें ॥ ६ ॥ वृश्चीकाचे
पेवींसापडेतक्षक ॥ घालितातीघृतअग्नीमुखीं ॥ ७ ॥ ऐ
सीव्यथाहोयनामाह्मणेत्यासी ॥ उठिलात्वरेसीतेथूनि
यां ॥ ८ ॥ ॥ ४४९६ ॥
येतसेदशरथसुमित्रामंदिरीं ॥ देखतांसमोरीयेतीजा
ली ॥ १ ॥ नमायेआनंदतिचीयेअंतरीं ॥ ठेवीचरणा
वरीमस्तकतें ॥ २ ॥ घालुनियांआसनप्रक्षाळीचरण ॥
सर्वांगींलेपनतीर्थोदक ॥ ३ ॥ गंधधूपदीपपुष्पांचिया
माळा ॥ अर्पुनितांबूलाउभीराहे ॥ ४ ॥ कैकईचेंदुःखवि
सरलारावें ॥ पाहोनियांभावसुमित्रेचा ॥ ५ ॥ राजाह्म
णेइच्छातुझीयेमानसीं ॥ सांगहोमजसीपतिव्रते ॥ ६ ॥
प्राणनाथऐसेइच्छाअसेजीवा ॥ वडिलाचिसेवाअ
हर्निसीं ॥ ७ ॥ आवडेबहुतनावडेआणिक ॥ द्यावेंम
जयेकहेचींआतां ॥ ८ ॥ ऐकतांचिऐसेंकांतिचेंवचन ॥
आनंदेंनिमग्नमनहोय ॥ ९ ॥ घेऊनियांहातींरत्नाचेंभूष
ण ॥ टाकीवोवाळूननामाह्मणे ॥ १० ॥ ॥ ४४९७ ॥
दशरथराजाउठिलातेथूनी ॥ कौसल्येसदनींयेताझाला

॥ १ ॥ पाहातसेदृष्टितेव्हांश्रावणारी ॥ नमायेअंतरींतें जीवींचें॥ २ ॥ तुझीयेमनासीहोतीजेडोहळे॥ सांगहो वेल्हाळेमजपाशीं॥ ३ ॥ उदरांतअसेभक्ताचाकैंवारी तेथेकैंचिउरीदेहभावा ॥ ४ ॥ सदासमाधिस्थरामरूप ...ाली॥ कौसल्यामाऊलीनामाह्मणे ॥ ५ ॥ ४४९८ ॥
...मोलेचिकांहींईसीकायझालें ॥ भूतेंझडपिलोंनिश्चये ...ी ॥ १ ॥ माझ्यायेअदृष्टीनाहींहानंदन ॥ ह्मणोनियां विघ्नवोडवलें ॥ २ ॥ निवारीहेंविघ्नवैकुंठनायका ॥ रक्षींयाबाळकासुदर्शनीं॥ ३ ॥ तुझामीकिंकरआजिअंबुजाक्षा॥ द्यावीमजभिक्षाहेचिआतां॥ ४॥ नामाचा उच्चारऐकतांचिकानीं ॥ नेत्रउघडुनीपाहातसे ॥ ५ ॥ ...ाजाह्मणेऐसीकांहोहिअवस्था ॥ कांहोभ्रमचित्ताधरिलासे ॥ ६ ॥ विश्वाचामीआत्मास्वयेंअसेंराम ॥ मजमाजिभ्रमकैंचाअसे॥ ७ ॥ संतकार्यामहिमाचारिवेद्माझ्या ॥ सुरवराच्याकाजानामाह्मणे ॥ ८ ॥
॥ ४४९९ ॥

वामनीश्लोक.

जयाचीवदेपूर्णवेदांतवाणी ॥ ह्मणावेंकसेंहोतयालागिवाणी॥ परब्रह्मरूपींअसाजोतुकावा॥ तयाचेतुकींकोणऐसातुकावा ॥१॥ जयादर्शनेंस्पर्शनेंमुक्तहोती॥ तुकानामवाचेसिजेआणितातीं ॥ पुनर्जन्मत्याप्राणियांलागींकैंचा ॥ तुकारामवाणीजयानामवाचा ॥ ॥ २ ॥ परंधामटाकूनिकैसाउडाला ॥ जीवन्मुक्तहोऊ

निब्रह्मींबुडाला ॥ जयाचें मनुब्रह्मरूपींबुडाली ॥ भव भ्रांतिहेजाणकैसीउडाली ॥ ३ ॥ तुकायासिकोठेंतुकावादिसेना ॥ जगींहिंडतांनातुकावादिसेना ॥ तुकावा कसातोचतुर्भूजझाला ॥ निराकारब्रह्मीस्वरूपींमिळाला ॥ ४ ॥ तुकाब्रह्मरूपींस्वरूपींराहतो ॥ जयादीपन्यायेंजयासीपाहतो ॥ तुकाबैसलाज्ञानवैराग्यधामीं ॥ सेचिल्कळापूर्णब्रह्मींआरामीं ॥ ५ ॥ जयाचेमुखींभारथीवेदमाता ॥ तयाप्राप्तिचीकायसीजाणचिंता ॥ निजानंदआनंदतोमग्नझाला ॥ निराकारब्रह्मस्वरूपींमिळाला ॥ ६ ॥ कृपासागरेंनावनिर्माणकेली ॥ असंख्यातबुद्धीतरोनीचगेली ॥ पुढेंहीतरायासउपायकेला ॥ ह्मणोनितुकामृत्युलोकासिआला ॥ ७ ॥ जसेंभर्जिलेंबीजतेंऊगवेना ॥ तसेंसर्वसंपादिलेंतेंकळेना ॥ पहाबोधत्याजाहलावामनाला ॥ सुखाचागमेपूर्णठेवामनाला ॥ ८ ॥ ॥ ४५०० ॥

समाप्त.